

w sprawie przyjęcia „STRATEGII ROZWOJU GMINY PRAŻMÓW NA LATA 2015-2024”

Działając na podstawie art. 18 ust.2 pkt. 6 i pkt. 6 a ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 z póź. zm.¹) Rada Gminy Prażmów uchwala, co następuje:

§1.

Przyjmuje się „STRATEGIĘ ROZWOJU GMINY PRAŻMÓW NA LATA 2015-2024” stanowiącą załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§2.

Traci moc Uchwała Nr XI/76//2003 Rady Gminy Prażmów z dnia 28 sierpnia 2003 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Prażmów.

§3.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Prażmów.

§4.

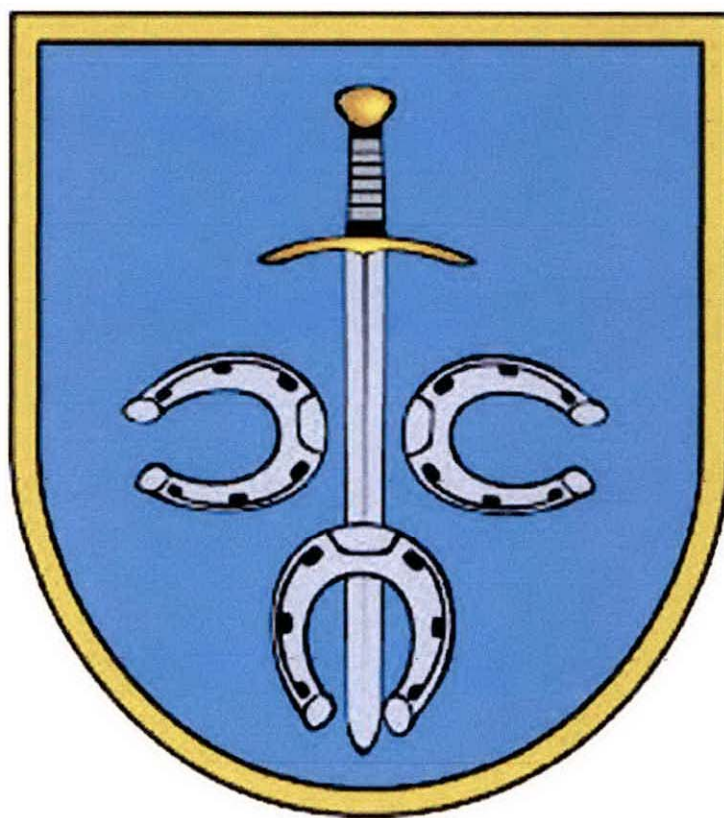
Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Robert Dzięwski

¹ Dz. U. z 2015 r. poz. 1890.

RADA
GMINY PRAŻMÓW
woj. mazowieckie

GMINA
PRAŻMÓW

STRATEGIA ROZWOJU GMINY PRAŻMÓW NA
LATA 2015-2024

Spis treści

DIAGNOZA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA.....	3
DIAGNOZA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA	3
1. DEMOGRAFIA	5
Struktura wieku	7
Ekonomiczne grupy ludności	8
Przyrost naturalny i saldo migracji.....	10
2. MIESZKALNICTWO.....	10
3. RYNEK PRACY	15
4. KAPITAŁ SPOŁECZNY	17
5. GOSPODARKA GMINY	19
Dochody i wydatki Gminy Prażmów.....	24
6. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA I WARUNKI ŻYCIA.....	28
Sport i rekreacja	28
Biblioteki i kina	29
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	32
Szkolnictwo	34
Wychowanie przedszkolne.....	36
7. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I KOMUNALNA.....	38
Sieć wodociągowa	38
Sieć gazowa.....	39
Sieć kanalizacyjna.....	40
Sieć transportowa.....	40
8. OCHRONA ŚRODOWISKA.....	41
Chojnowski Park Krajobrazowy.....	42
9. WYNIKI BADAŃ.....	45
10. ANALIZA SWOT	55
MISJA, WIZJA, CELE I KIERUNKI ROZWOJU GMINY PRAŻMÓW.....	59
Misja	59
Wizja.....	59
Kierunki rozwoju Gminy Prażmów.....	60
MACIERZ CELÓW	62

STRATEGIA ROZWOJU GMINY PRAŻMÓW NA LATA 2015-2024

SPÓJNOŚĆ STRATEGII Z DOKUMENTAMI WYŻSZEGO RZĘDU.....	64
1. Europa 2020;	64
2. Strategia Rozwoju Kraju do roku 2020;.....	64
3. Raport „Polska 2030. Wyzwania rozwojowe;	65
4. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030;	66
5. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie (KSRR)	66
6. Umowa Partnerstwa na lata 2014-2020.....	67
7. Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2030	68
8. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Piaseczyńskiego;	69
9. Lokalne dokumenty planistyczne i strategiczne	69
Gminny Program Rewitalizacji Gminy Prażmów na lata 2015-2024 – projekt.....	70
SYSTEM WDRAŻANIA I MONITOROWANIA STRATEGII	72
System wdrażania Strategii Gminy PRAŻMÓW	72
Monitoring i ewaluacja Strategii Rozwoju Gminy	72

WSTĘP

Strategia Rozwoju Gminy Prąmów jest podstawowym dokumentem strategicznym, który określa kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego gminy. Dokument ten stanowił będzie narzędzie do właściwego wyboru długofalowych celów, ustalania programów do realizacji zadań, ale przede wszystkim narzędzie stymulowania rozwoju.

Uznając, iż działania lokalne muszą mieć kontekst ogólnokrajowy oraz z uwagi na swobodny przepływ ludzi, idei, technologii i towarów w ramach Unii Europejskiej, jak również odniesienie do strategii europejskich, niniejszy dokument został powiązany z krajowymi i europejskimi strategiami rozwojowymi.

Strategia koncentruje się na dalekosiężnych celach w obszarach:

OBSZAR: Gmina Prąmów jako idealne miejsce do osiedlania się

CELE STRATEGICZNE CELE OPERACYJNE

Tworzenie warunków do rozwoju budownictwa mieszkaniowego

- utworzenie sieci kanalizacyjnej na terenie gminy
- zwiększenie udziału terenów objętych siecią wodociągową
- zwiększenie dostępu do szerokopasmowego Internetu
- podjęcie starań na rzecz realizacji programu gazyfikacji gminy

Podwyższenie atrakcyjności oferty gminy Prąmów w zakresie kultury, rekreacji, edukacji, informacji i integracji skierowanej do mieszkańców

- rozbudowa sieci szkolnej i przedszkolnej
- utworzenie placówek wsparcia dziennego dla osób niepełnosprawnych i potrzebujących – Dom Pomocy Społecznej i Środowiskowe Domy Pomocy
- organizacja zajęć sportowych i rekreacyjnych, a także zajęć o charakterze edukacyjnym dla dzieci i młodzieży
- rozwój placówek i organizacji dla osób starszych – Klub Seniora, Dom opieki nad osobami starszymi
- powołanie Domu Kultury oraz jego współpraca z działającymi organizacjami, czego wynikiem będzie zintegrowane środowisko zapewniające stały dostęp do kultury dla mieszkańców gminy
- organizowanie pikników, festynów i innych działań zmierzających do integracji mieszkańców gminy (np. kino plenerowe)
- tworzenie przyjaznej atmosfery do zawiązywania nowych stowarzyszeń i organizacji działających w sferze społecznej
- zwiększenie komunikacji władz gminy z jej mieszkańcami

Zapewnienie dostępnej i dopasowanej komunikacji gminnej

- rozwój sieci dróg utwardzonych na terenie gminy
- poprawa jakości dróg
- utworzenie gminnej komunikacji dopasowanej do potrzeb mieszkańców

OBSZAR: Gmina Prąmów miejscem inwestycji i rozwoju opartej o naturalne środowisko przyrodnicze

CELE STRATEGICZNE

Stworzenie warunków przyjaznych dla inwestorów (szczególnie turystycznych), którzy ulokują swój biznes na terenach gminy Prażmów

Wzrost ilości oraz jakości działań promocyjnych skierowanych do inwestorów i turystów

CELE OPERACYJNE

- stworzenie naturalnych tras (biegowych, pieszych, konnych) w otulinie Chojnowskiego Parku Krajobrazowego
- zwiększenie ilości obiektów sportowych i rekreacyjnych będących poszerzeniem oferty turystycznej gminy
- wyznaczenie terenów pod inwestycje w planach zagospodarowania przestrzennego, z poszanowaniem środowiska naturalnego i zabezpieczeniami prawnymi zapobiegającymi jego degradację

- opracowanie i realizacja planów marketingowych ukierunkowanych na wzrost rozpoznawalności gminy Prażmów
- spójny system informacji turystycznej (m.in. oznakowanie szlaków, obiektów, system tablic informacyjnych map informacyjnych mający na celu ułatwienie orientacji na terenie gminy, promocję miejsc atrakcyjnych turystycznie oraz podniesienie estetyki gminy.)

Okres planowania STRATEGII ROZWOJU GMINY PRAŻMÓW przyjęto na lata 2015-2024, korelując go z okresem programowania funduszy strukturalnych UE.

Do prac nad wypracowaniem Strategii zaproszeni zostali przedstawiciele instytucji publicznych i organizacji społecznych, którzy wzięli udział w warsztatach strategicznych wypracowując wspólnie misję, wizję oraz cele strategiczne i operacyjne strategii.

Wszystkie instytucje gminne oraz inne organizacje miały także możliwość zgłaszania własnych zadań do niniejszej strategii.

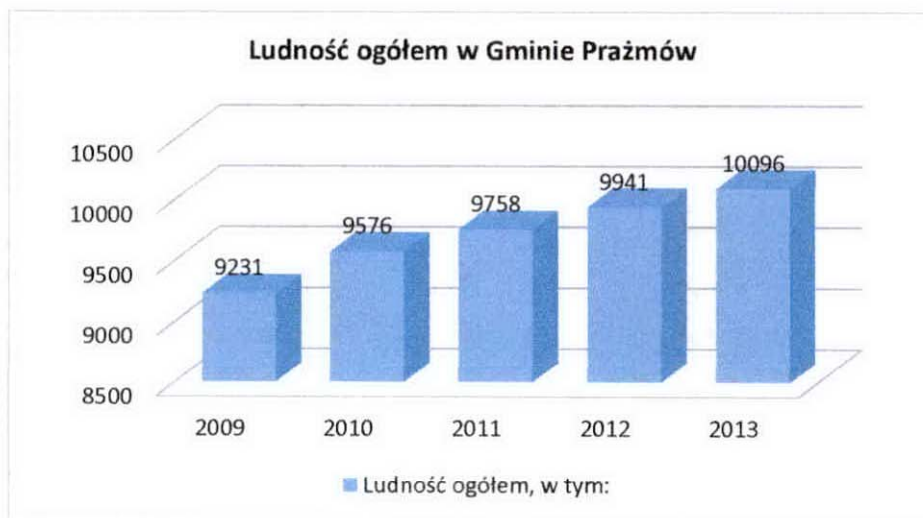
I. DIAGNOZA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA

1. DEMOGRAFIA

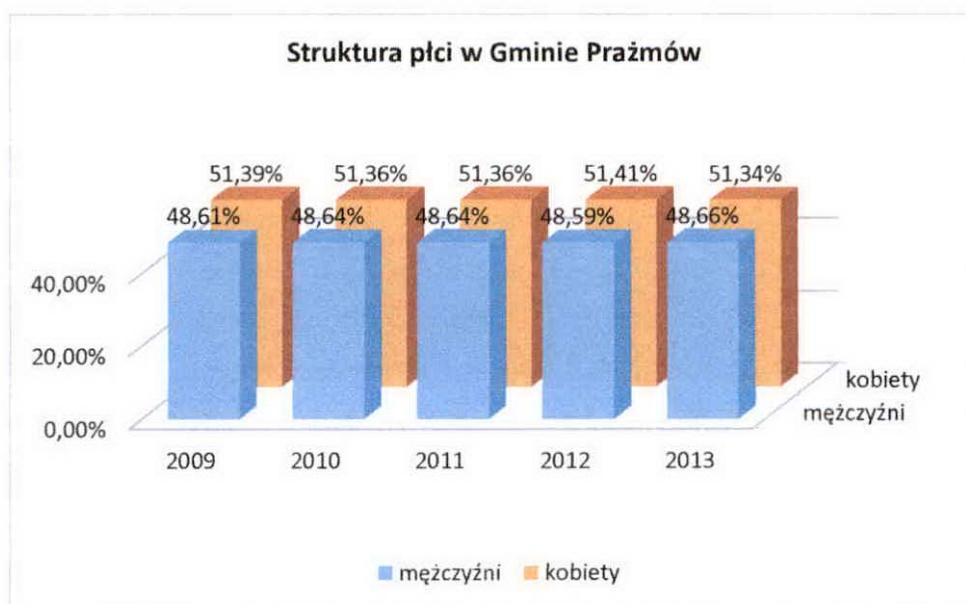
W Gminie Prażmów w 2009 roku zamieszkiwało nieco ponad 9 tysięcy osób, natomiast w 2013 roku ta liczba sięgała już przeszło 10 tysięcy mieszkańców (rys. 1), co stanowi prawie 10% wzrost ludności w gminie. Z roku na rok liczba osób osiedlających się tam sukcesywnie rośnie, co wynika z faktu, że duża część mieszkańców Warszawy osiedla się na terenach Gminy Prażmów, która jest położona zaledwie 30 km od stolicy, a także coraz prężniej rozwijającego się Piaseczna oddalonego zaledwie o nieco ponad 10 kilometrów.

W liczbie ludności przeważają kobiety i stanowią ponad 51%, przy czym w różnych latach ta różnica nieznacznie rośnie bądź maleje (rys. 2). W porównaniu do całego powiatu piaseczyńskiego różnice między liczbą kobiet a liczbą mężczyzn są mniejsze, gdyż w powiecie różnica osób o konkretnej płci jest wyższa średnio o 1 punkt procentowy od Gminy Prażmów (rys. 3).

Rysunek 1. Liczba ludności w Gminie Prażmów w latach 2009 - 2013

Rysunek 2. Struktura płci w Gminie Prażmów w latach 2009 - 2013

Rysunek 3. Struktura płci w powiecie piaseczyńskim w latach 2009 - 2013

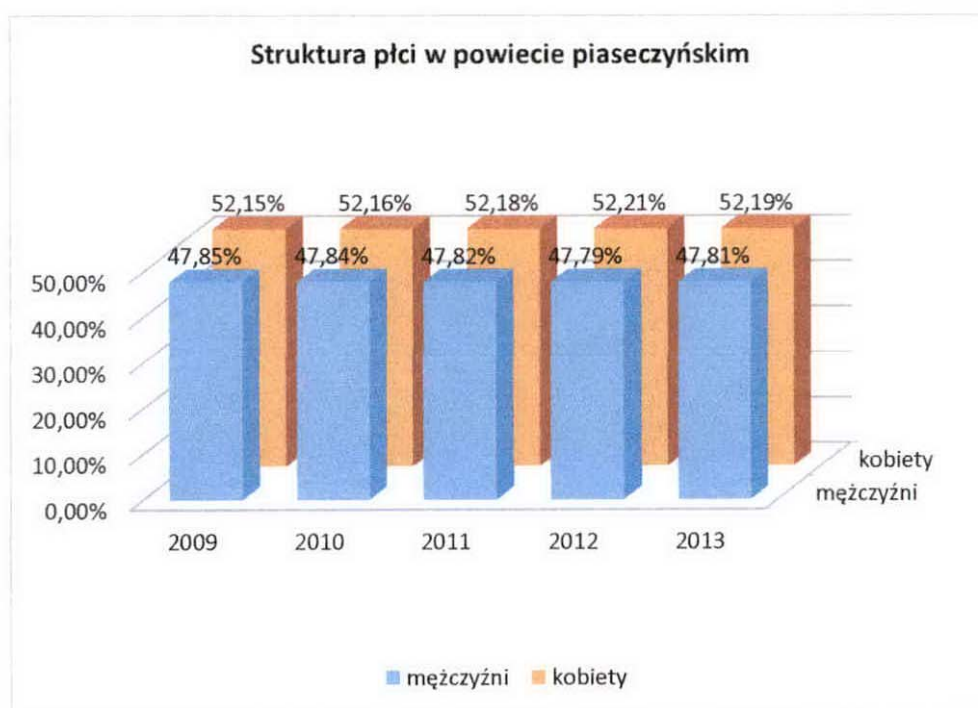

Tabela 1 doskonale opisuje zależność między oboma płciami. Wynika z niej, iż każdego roku w samej Gminie Prażmów, na 100 mężczyzn przypada średnio o 3 kobiety mniej niż w całym powiecie piaseczyńskim.

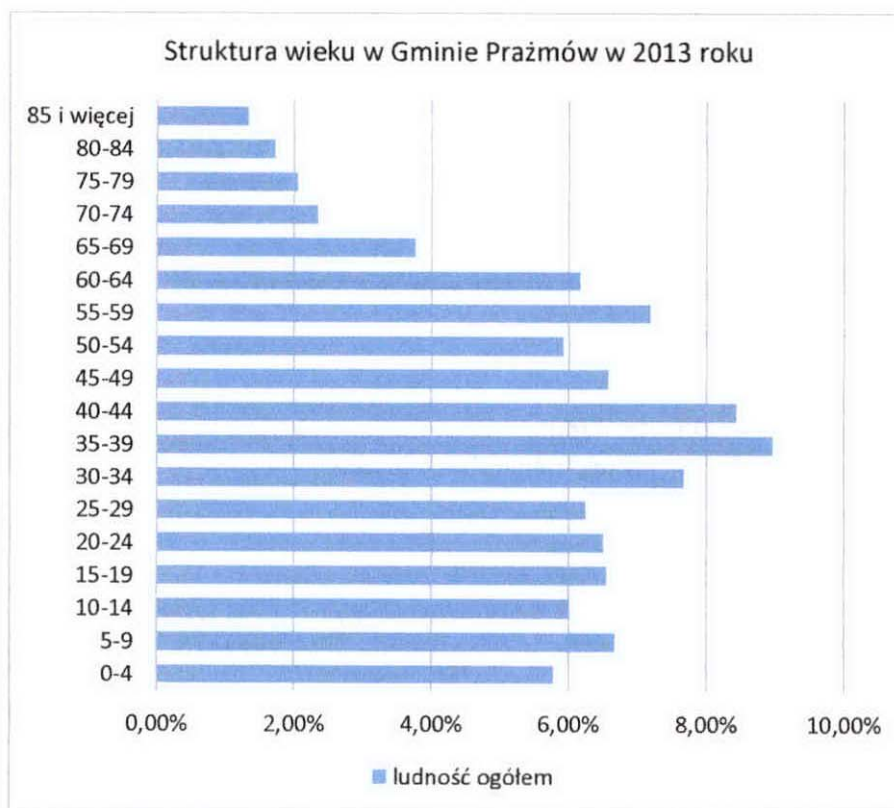
Tabela 1. Wskaźnik feminizacji w Gminie Prażmów i powiecie piaseczyńskim w latach 2009 - 2013

Wskaźnik feminizacji					
	2009	2010	2011	2012	2013
Gmina Prażmów	106	106	106	106	105
powiat piaseczyński	109	109	109	109	109

- Struktura wieku

Gmina Prażmów, jest obszarem, który zamieszkuje młoda społeczność. W odróżnieniu od ogólnego trendu w Polsce, który zmierza, ku społeczeństwu starzejącemu się, obszar badany zachowuje jednak wskaźniki bliższe młodej populacji. Jak widać na poniższym wykresie największy odsetek ludności w Gminie Prażmów w 2013 roku stanowią mieszkańcy od 30 do 45 roku życia (rys. 4).

Rysunek 4. Struktura wieku mieszkańców Gminy Prażmów w 2013 roku.

- **Ekonomiczne grupy ludności**

Analizując strukturę ekonomicznych grup ludności w Gminie Prażmów (rysunki nr 5 - 7) można dojść do wniosku, że jest ona zamieszkiwana przez ludzi młodych. Porównując ją do grup ekonomicznych powiatu piaseczyńskiego wyraźnie widać, że w badanej gminie odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym jest wyższy od tych samych wartości dla powiatu w całym analizowanym okresie. Natomiast odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym jest mniejszy niż w całym powiecie piaseczyńskim. Najprawdopodobniej wynika to z faktu, że do Gminy Prażmów migrują młode rodziny, które na jej terenie chcą się osiedlić, a pracować w Warszawie. Zmiany liczby ludności w określonej grupie ekonomicznej na przestrzeni lat są wprost proporcjonalne do zmian w całym powiecie piaseczyńskim. Wyraźnie zauważalne są tendencje spadku liczby osób w wieku produkcyjnym w obu analizowanych jednostkach.

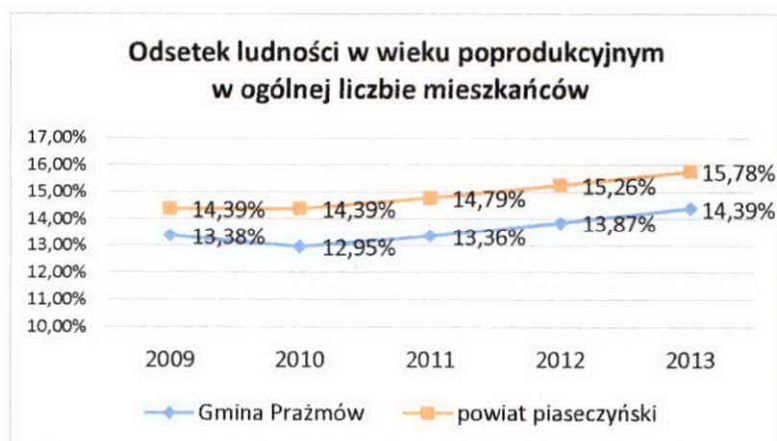
Rysunek 5. Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców Gminy Prażmów i powiatu piaseczyńskiego w latach 2009 – 2013.

Rysunek 6. Odsetek ludności w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców Gminy Prażmów i powiatu piaseczyńskiego w latach 2009 – 2013.

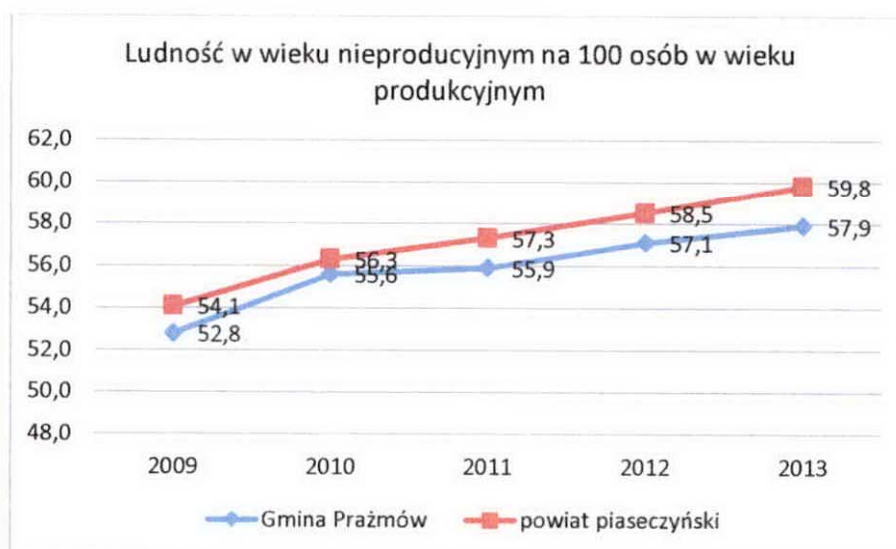

Rysunek 7. Odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców Gminy Prażmów i powiatu piaseczyńskiego w latach 2009 – 2013.

W analizowanym obszarze ludność w wieku nieprodukcyjnym z roku na rok rośnie. Grupę ekonomiczną w wieku nieprodukcyjnym tworzą wszystkie osoby nie zawierające się w grupie osób w wieku produkcyjnym. Są to zatem mieszkańcy w wieku przed- i poprodukcyjnym. Przyrost mieszkańców w tej grupie ekonomicznej w wypadku Gminy Prażmów nie jest spowodowany przyrostem liczby mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, ale tych, którzy są w grupie ludności w wieku poprodukcyjnym. Podsumowując, w obecnym czasie w Gminie Prażmów społeczność jest jeszcze młoda, jednak z roku na rok zauważyć można trend, który sugeruje, że starzeje się. Podobne tendencje można dostrzec w całym powiecie piaseczyńskim, z tym że ten odsetek jest jeszcze wyższy (rys. 8).

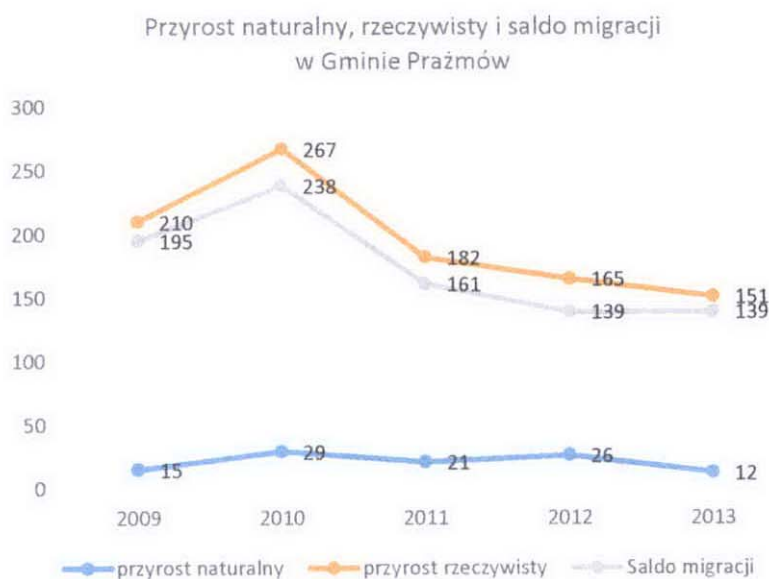
Rysunek 8. Liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w Gminie Prażmów i powiecie piaseczyńskim w latach 2009 – 2013.

- Przyrost naturalny i saldo migracji

Powyższe stwierdzenie o napływie do Gminy Prażmów nowych osób znajduje swoje potwierdzenie na rysunku poniżej (rys. 9). Widać na nim wyraźnie duży przyrost rzeczywisty, na który ma wpływ wysokie saldo migracji (mniej przyrost naturalny). Wskazuje to na fakt, że więcej osób przybywa i osiedla się w Gminie Prażmów, niż z niej wyjeżdża. Na uwagę zasługuje pozytywny trend dodatniego przyrostu naturalnego w całym analizowanym okresie, który informuje, że nadal w gminie jest więcej urodzeń niż zgonów. Może to wynikać z faktu, że społeczność zamieszkująca analizowany obszar jest jeszcze dość młoda. W 2013 roku wskaźnik przyrostu naturalnego zauważalnie spadł prawie o połowę, jednak przyrost naturalny w Gminie Prażmów w badanym okresie waha się w każdym roku, przybierając w 2010 wartość najwyższą.

Rysunek 9. Wartość wskaźników przyrostu naturalnego, rzeczywistego i salda migracji w Gminie Prażmów w latach 2009 – 2013.

2. MIESZKALNICTWO

Wysoki wskaźnik migracji rzutuje na zasoby mieszkaniowe w Gminie Prażmów. Zasoby mieszkaniowe w badanym obszarze z roku na rok wzrastają. W 2010 roku zanotowano największy wzrost nowopowstałych zasobów mieszkaniowych. Wskaźnik ten wzrósł wtedy o ponad 10%. Dalsze prognozy wskazują, że wartość liczbowa zasobów mieszkaniowych nadal będzie wzrastać. (rys. 10).

Liczba izb, czyli liczba pokoi w obiektach mieszkalnych również z roku na rok wzrasta, z nieco większym tempem niż liczba mieszkań (rys. 11). Wskazuje to na to, że w gminie buduje się coraz większe mieszkania.

Rysunek 10. Liczba mieszkań w Gminie Prażmów w latach 2009 - 2013

Rysunek 11. Liczba izb w Gminie Prażmów w latach 2009 – 2013

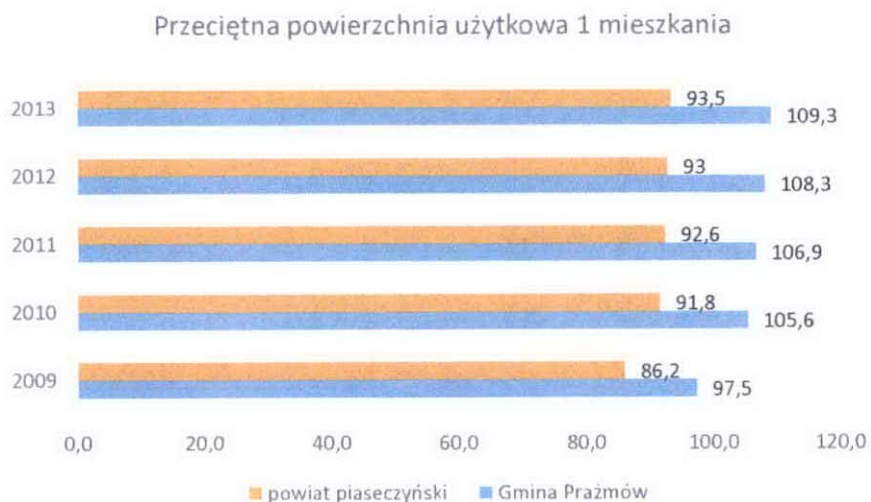
Biorąc pod rozwagę powierzchnię mieszkań w Gminie Prażmów, to na tle powiatu piaseczyńskiego wypada bardzo dobrze. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania jest wyższa o kilkanaście m² w każdym roku. Na uwagę zasługuje fakt, że z roku na rok powierzchnia mieszkań wzrasta, zarówno w Gminie Prażmów, jak i w całym powiecie piaseczyńskim. Jest to dość znaczny wzrost, gdyż jeszcze w 2009 roku w gminie średnia powierzchnia mieszkania wynosiła 97,5 m², a już w 2013 roku wartość ta osiągnęła prawie 110 m² (rys. 12).

Natomiast zupełnie odwrotna sytuacja ma miejsce w odniesieniu do przeciętnej powierzchni mieszkania przypadającą na 1 osobę. W Gminie Prażmów, w każdym analizowanym roku jest on zdecydowanie niższy od wskaźników dla całego powiatu (rys. 13). Pozytywnym faktem jest ciągły wzrost tych wartości w każdej analizowanej jednostce administracyjnej.

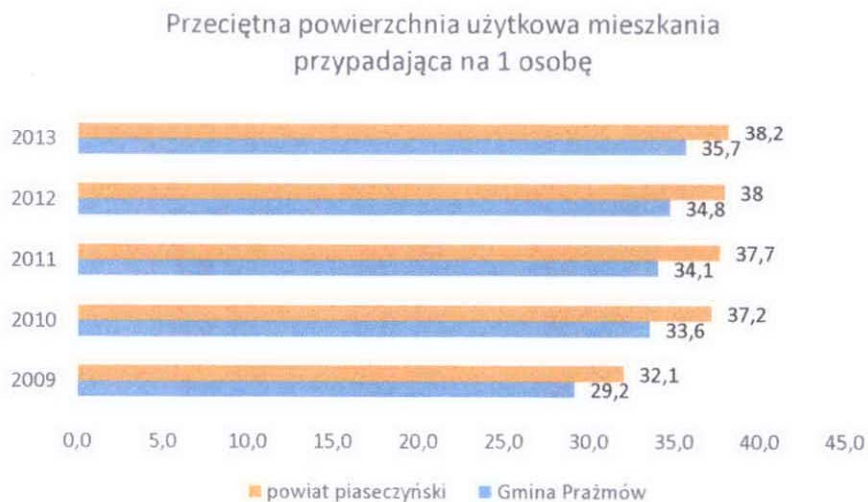
Analizując kolejny wskaźnik dotyczący mieszkalnictwa, a mianowicie liczbę mieszkań w danym obszarze (rys. 14) można zauważyć, że z roku na rok sukcesywnie rośnie liczba mieszkań przypadająca na 1000 mieszkańców. Omówione wcześniej zależności mają swoje odzwierciedlenie właśnie w tym wskaźniku. W Gminie Prażmów liczba mieszkań przypadająca na 1000 mieszkańców jest wyraźnie niższa niż w całym powiecie piaseczyńskim.

Podsumowując powyższe, w Gminie Prażmów jest relatywnie mniej mieszkań, jednak są one dużo większe powierzchniowo, a ma to swoje uzasadnienie w liczbie mieszkańców owych zasobów mieszkaniowych, których jest więcej niż w powiecie piaseczyńskim.

Rysunek 12. Przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania w Gminie Prażmów i powiecie piaseczyńskim w latach 2009 – 2013.

Rysunek 13. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na 1 osobę w Gminie Prażmów i powiecie piaseczyńskim w latach 2009 – 2013.

Rysunek 14. Liczba mieszkań przypadająca na 1000 mieszkańców w Gminie Prażmów i powiecie piaseczyńskim w latach 2009 – 2013.

Ponad 91% obiektów mieszkalnych w Gminie Prażmów posiada łazienkę, a podobny procent zasobów ma ustęp spłukiwany (92,84%). Natomiast przeszło 95% obiektów jest podłączonych do sieci wodociągowej (dane z 2013 r.) i 86,7% posiada centralne ogrzewanie. Są to bardzo podobne proporcje jak w całym powiecie piaseczyńskim. Duża różnica natomiast występuje w odniesieniu do instalacji

gazowej. W 2013 roku, tylko niecałe 14% zasobów mieszkaniowych w Gminie Prażmów posiada gaz sieciowy, w całym powiecie w analogicznym okresie ten odsetek wynosi prawie 69% (rys. 15).

Rysunek 15. Odsetek zasobów mieszkaniowych wyposażonych w instalacje techniczno-sanitarne w Gminie Prażmów i powiecie piaseczyńskim w 2013 roku.

W poniższej tabeli przedstawiono odsetek ludności korzystających z poszczególnych instalacji sanitarno-technicznych. Wyniki dotyczące korzystania z wodociągów i gazu są odzwierciedleniem liczby mieszkań podłączonych do danych przyłączy. Odsetek mieszkańców korzystających z instalacji gazowej nie jest wysoki, gdyż tylko dwie miejscowości w całej gminie jest podłączonych do tej sieci. Warty odnotowania jest również wskaźnik korzystających z kanalizacji. W każdym analizowanym okresie wartość ta jest równa zero. Jest to spowodowane brakiem instalacji kanalizacyjnej w całej Gminie Prażmów. To duży problem tego obszaru, zdecydowanie zaniża on statystyki w tym zakresie całego powiatu piaseczyńskiego, gdzie w 2013 roku z kanalizacji korzystało przeszło 65% mieszkańców.

Tabela 2. Odsetek mieszkańców korzystających z instalacji techniczno-sanitarnych w procencie ogółu ludności w Gminie Prażmów i powiecie piaseczyńskim w latach 2009 – 2013.

Korzystający z instalacji techniczno-sanitarnych		Korzystający z wodociągu w % ogółu ludności	Korzystający z kanalizacji w % ogółu ludności	Korzystający z gazu w % ogółu ludności
		%	%	%
2009	Gmina Prażmów	85,6	0,0	11,8

	powiat piaseczyński	85,4	52,5	70,6
2010	Gmina Prażmów	88,5	0,0	11,9
	powiat piaseczyński	86	57,9	71,2
2011	Gmina Prażmów	89,1	0,0	13,8
	powiat piaseczyński	86,6	62,8	72,1
2012	Gmina Prażmów	87,9	0,0	13,5
	powiat piaseczyński	86,9	65	67,1
2013	Gmina Prażmów	86,2	0,0	13,6
	powiat piaseczyński	86,9	65,1	67,7

3. RYNEK PRACY

Według Powiatowego Urzędu Pracy w Piasecznie, w 2014 roku udział osób pozostających bez pracy, do osób w wieku produkcyjnym w Gminie Prażmów wynosił 5,8%. Na tle innych gmin powiatu Prażmów wypada średnio (rys. 16), choć tendencje wskazują na nieznaczne zmniejszanie się bezrobocia w kolejnych latach.

Rysunek 16. Stosunek liczby bezrobotnych do liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym w 2014 roku w gminach powiatu piaseczyńskiego

Na przestrzeni analizowanych lat udział bezrobotnych zarejestrowanych w ogólnej liczbie osób w wieku produkcyjnym w Gminie Prażmów naprzemiennie rósł i spadał. W 2010 roku zanotowano wzrost bezrobocia w stosunku do roku 2009, natomiast już rok później sytuacja się odwróciła i bezrobocie spadło. W 2012 roku miał miejsce znaczny wzrost bezrobocia, a sytuacja przedłużyła się aż

do 2013 roku, po czym w 2014 roku bezrobocie znów znacznie spadło. Sytuacja ta nie jest zauważalna tylko dla Gminy Prażmów, bowiem w całym powiecie piaseczyńskim można zanotować identyczne zależności, przy czym w powiecie odsetek ludności pozostającej bez pracy do liczby osób w wieku produkcyjnym jest niższa o około 1 punkt procentowy (rys.).

Rysunek 17. Liczba bezrobotnych w Gminie Prażmów w latach 2009 – 2014.

Rysunek 18. Procentowy udział zarejestrowanych bezrobotnych w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Prażmów i powiecie piaseczyńskim w latach 2009 – 2013.

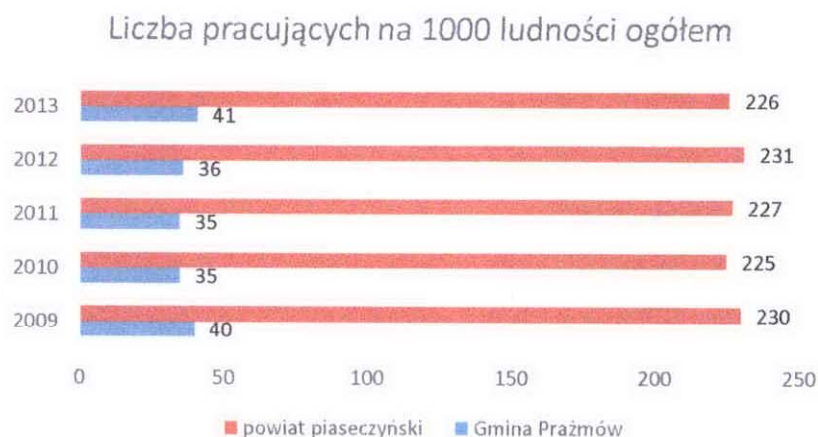
W Gminie Prażmów wśród bezrobotnych przeważają mężczyźni, we wszystkich analizowanych okresach. W różnych latach różnica się powiększa, bądź niweluje, jednak zawsze to mężczyźni stanowią większą część ludności bez pracy (rys. 19).

Rysunek 19. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Gminie Prażmów w latach 2009 – 2013 w podziale na płeć

Analizując wskaźnik osób pozostających bez pracy w odniesieniu do liczby ludności, zauważono znaczne rozbieżności między Gminą Prażmów a powiatem piaseczyńskim. W każdym analizowanym okresie liczba ludności w gminie nie przekracza 50, natomiast w powiecie piaseczyńskim liczba jest ponad 4-krotnie wyższa (rys. 20). W zestawieniu ze stopą bezrobocia w każdym z obszarów można wywnioskować, że to liczba osób w wieku przedprodukcyjnym może wpływać na tak niski wskaźnik pracujących na 1000 osób.

Rysunek 20. Liczba osób pracujących na 1000 ludności ogółem w Gminie Prażmów i powiecie piaseczyńskim w latach 2009 – 2013

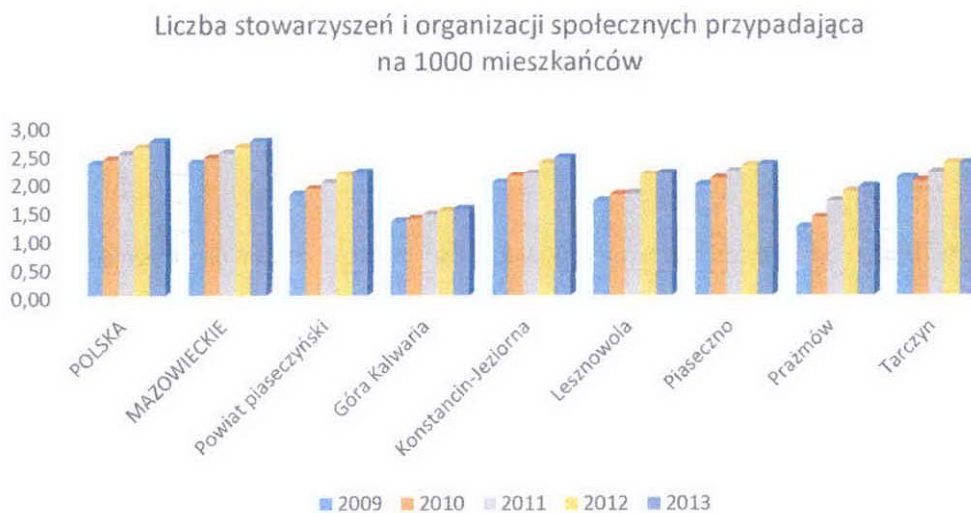
4. KAPITAŁ SPOŁECZNY

Podstawowym problemem w oszacowaniu kapitału społecznego jest wielość definicji, co wyraża pewną nieuchwytność badanego pojęcia, gdyż ciężko jest zmierzyć takie wskaźniki jak

zaufanie czy prawdomówność. Można natomiast podjąć próbę oceny tych czynników w sposób pośredni, za pomocą elementów wyrażających ich istnienie.

Biorąc pod uwagę wskaźnik liczby stowarzyszeń i organizacji społecznych przypadających na 1000 mieszkańców, to niestety Gmina Prażmów nie plasuje się wysoko w tym zestawieniu. Na tle innych gmin z powiatu, wynikami prześciga jedynie Gminę Góra Kalwaria. Na tle całej Polski różnica jest jeszcze bardziej widoczna, co obrazuje rysunek 21. Warty uwagi jest jednak dość szybki wzrost liczby stowarzyszeń w badanych latach. Można mieć nadzieję, że tendencje zostaną zachowane i te wartości będą ciągle rosły.

Rysunek 21. Liczba stowarzyszeń i organizacji społecznych przypadająca na 1000 mieszkańców w Polsce, województwie mazowieckim, powiecie piaseczyńskim i gminach tego powiatu w latach 2009 – 2013

Wskaźnikiem, który może określać kapitał społeczny wśród danej populacji jest uczestnictwo w wyborach. Analizując frekwencję na ostatnich wyborach na wójta Gminy Prażmów w 2014 roku można stwierdzić, że mieszkańcy gminy chętnie chodzą do wyborów, wskaźnik uczestnictwa wyniósł 58%. Może to wskazywać na fakt, że mieszkańcom gminy nie jest obojętny los ich miejsca i wiedzą, że mają na niego wpływ. Dlatego też uczestniczą w życiu społecznym poprzez udział w wyborach.

Rysunek 22. Struktura głosujących w wyborach na wójta Gminy Prażmów w 2014 roku

Podsumowując kapitał społeczny w Gminie Prażmów, to w chwili obecnej jego poziom można ocenić jakoś średni. Jednak są przesłanki ku temu, aby stwierdzić, że kolejnych latach będzie on rosnąć, a społeczność Gminy Prażmów będzie coraz bardziej zaangażowana społecznie.

5. GOSPODARKA GMINY

W Gminie Prażmów z roku na rok przybywa osób prowadzących działalność gospodarczą, co przedstawia poniższa tabela numer 3. Linia trendu przedstawiona na wykresie numer 23 wskazuje, że ta tendencja będzie kontynuowana.

Tabela 3. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w Gminie Prażmów i powiecie piaseczyńskim w latach 2009 – 2013

	2009		2010		2011		2012		2013	
Podmioty wg sektorów własnościowych	Gmina Prażmów	powiat piaseczyński	Gmina Prażmów	powiat piaseczyński	Gmina Prażmów	powiat piaseczyński	Gmina Prażmów	powiat piaseczyński	Gmina Prażmów	powiat piaseczyński
podmioty gospodarki narodowej ogółem	797	2210	903	2425	919	2525	1005	2660	1071	2831
		9		8		6		0		3
sektor publiczny -	11	287	11	288	12	289	12	295	12	294

STRATEGIA ROZWOJU GMINY PRAŻMÓW NA LATA 2015-2024

ogółem										
sektor prywatny - ogółem	786	2182	892	2397	907	2496	993	2630	1059	2801
		2		0		7		5		9
sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	677	1572	773	1734	782	1784	846	1853	898	1960
		1		1		5		4		2
sektor prywatny - spółki handlowe	40	3244	40	3644	42	4047	47	4474	60	4980
sektor prywatny - spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	5	1500	5	1744	5	1994	6	2192	8	2401
sektor prywatny - spółdzielnie	2	75	3	76	3	75	3	75	3	76
sektor prywatny - fundacje	3	69	3	77	3	83	5	95	5	111
sektor prywatny - stowarzyszenia i organizacje społeczne	11	278	13	304	16	327	18	358	19	369

Rysunek 23. Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w Gminie Prażmów w latach 2009 – 2013 z prognozą do 2015 roku

Biorąc pod uwagę całkowitą liczbę podmiotów gospodarczych w Gminie Prażmów i ich podział ze względu na wielkość zatrudnienia, to wyraźnie widać, że zdecydowana większość (ponad 97% podmiotów), to mikroprzedsiębiorstwa, które zatrudniają do 9 pracowników. Z roku na rok ta tendencja jeszcze się pogłębia. Natomiast nie ma w Gminie Prażmów żadnego dużego podmiotu gospodarczego, zatrudniającego więcej niż 250 pracowników (tabela 4).

Tabela 4. Liczba podmiotów w Gminie Prażmów w podziale na wielkość zatrudnienia w latach 2009 - 2013

Podmioty w Gminie Prażmów według klas wielkości					
	2009	2010	2011	2012	2013
ogółem	797	903	919	1005	1071
0 - 9 pracowników	777	882	897	982	1048
10 - 49 pracowników	20	21	22	23	23
0 - 249 pracowników	797	903	919	1005	1071

W 2009 roku, w Gminie Prażmów zdecydowanie przeważała liczba przedsiębiorstw, które zostały zamknięte niż nowo zarejestrowane. W 2010 roku natomiast sytuacja zupełnie się odwróciła. W kolejnym roku saldo nowych działalności do zamykających się było prawie zerowe, a w kolejnych latach utrzymuje się nieznaczna przewaga nowo otwierających się podmiotów (rys. 24).

Analizując liczbę nowo zarejestrowanych podmiotów do liczby wyrejestrowanych w grupie rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo następuje spadek zainteresowania tymi dziedzinami, na co wskazuje zerowa liczba nowych podmiotów (rys. 25).

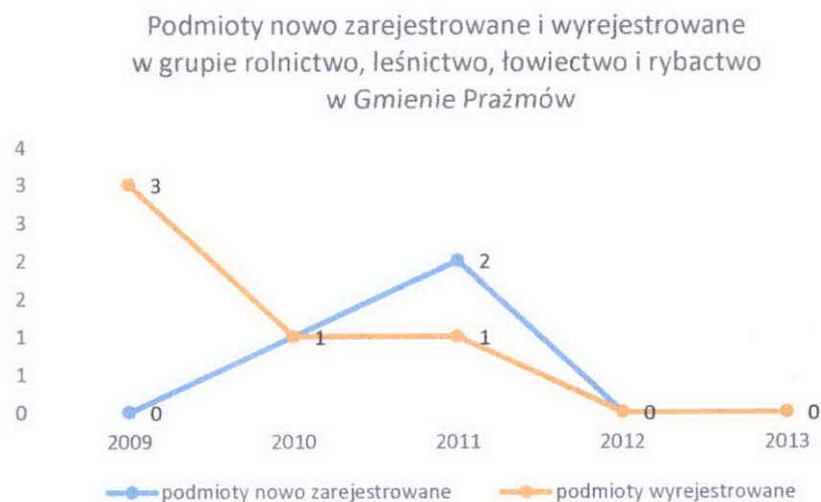
Natomiast można zauważyć, że w Gminie Prażmów chętnie powstają podmioty zajmujące się przemysłem i budownictwem. Szczególnie ta druga branża prężnie się rozwija na przestrzeni ostatnich lat. Po 2010 roku liczba nowych przedsiębiorstw zawsze jest wyższa niż tych zamykających się (rys. 26).

Zależności dotyczące pozostałej działalności przedstawia wykres (rys. 27).

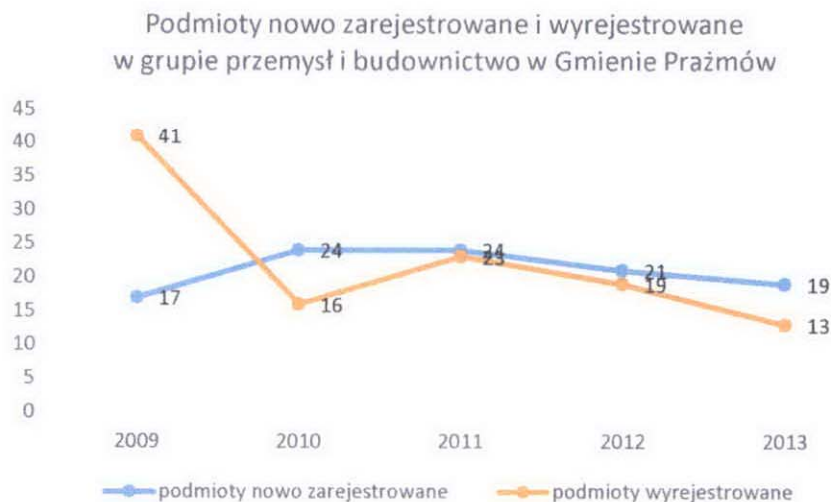
Rysunek 24. Liczba wszystkich podmiotów nowo zarejestrowanych i podmiotów wyrejestrowanych w Gminie Prażmów w latach 2009 – 2013

Rysunek 25. Liczba nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych podmiotów w grupie rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo w Gminie Prażmów w latach 2009 – 2013

Rysunek 26. Liczba nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych podmiotów w grupie przemysł i budownictwo w Gminie Prażmów w latach 2009 – 2013

Rysunek 27. Liczba nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych podmiotów w grupie przemysł i budownictwo w Gminie Prażmów w latach 2009 – 2013

W porównaniu do całego powiatu piaseczyńskiego, w Gminie Prażmów liczba przedsiębiorstw przypadająca na 10 tysięcy mieszkańców jest prawie połowę niższa niż w całym powiecie.

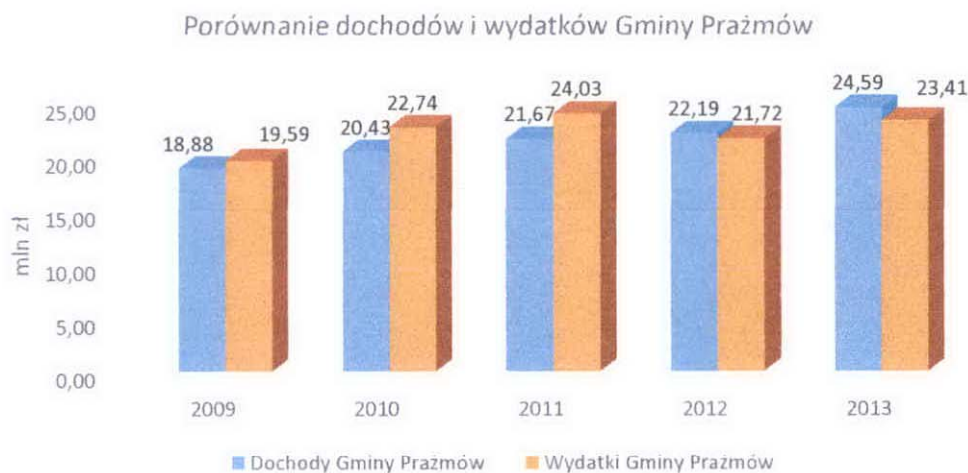
Tabela 5. Liczba podmiotów wpisanych do rejestru na 10 tysięcy ludności w Gminie Prażmów i powiecie piaseczyńskim w latach 2009 - 2013

Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	2009	2010	2011	2012	2013
Gmina Prażmów	863	943	942	1011	1061
powiat piaseczyński	1405	1488	1520	1575	1650

Dochody i wydatki Gminy Prażmów

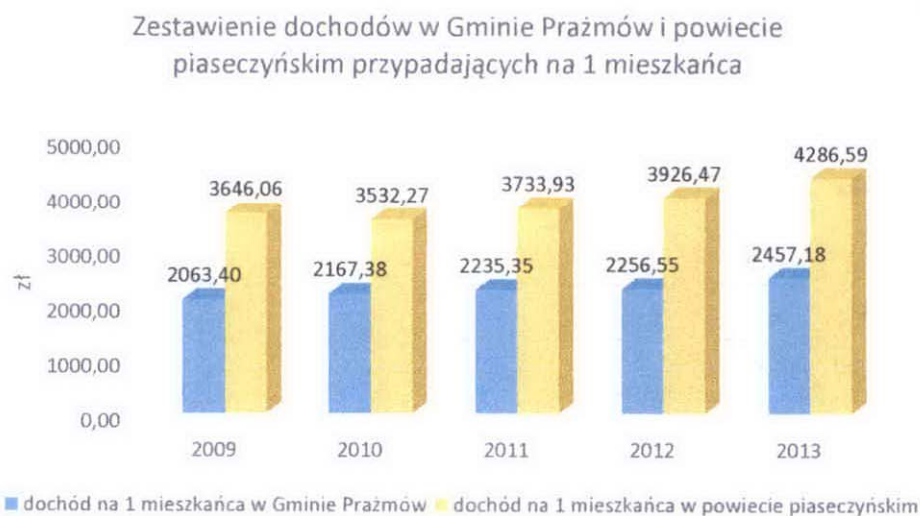
Zestawiając dochody i wydatki w Gminie Prażmów na przestrzeni lat można zauważyć, że w latach 2009 – 2011 rozchody przewyższały wpływy do gminnej kasy. Natomiast od roku 2012 tendencje odwróciły się i nie występuje już deficyt (rys. 28). Dochody Gminy z roku na rok wzrastają, w 2009 było to niecałe 19 milionów zł, a w 2013 roku było już prawie 25,5 mln zł. Świadczy to o zdecydowanym rozwoju gminy i dobrej koniunkturze występującej w ostatnich latach.

Rysunek 28. Zestawienie dochodów i wydatków w Gminie Prażmów w latach 2009 - 2013

Mimo tego, że Gmina Prażmów z roku na rok posiada większe dochody, to jednak w porównaniu z całym powiatem piaseczyńskim wypada średnio. Wykres nr 29 przedstawia dochody przypadające na 1 mieszkańca w obszarze badanym oraz powiecie piaseczyńskim. Wyraźnie widać, że kwota dochodu w powiecie jest o około ¾ wyższa niż w analogicznym okresie w Gminie Prażmów.

Rysunek 29. Zestawienie dochodów Gminy Prażmów i powiatu piaseczyńskiego przypadająca na 1 mieszkańca w latach 2009 - 2013

Poniżej przedstawiono dochody oraz wydatki Gminy Prażmów według klasyfikacji budżetowej w kolejnych latach (tabela 6 i tabela 7). Można zauważyć, że gmina znacznie inwestuje w gospodarkę mieszkaniową oraz w oświatę i wychowanie.

Tabela 6. Dochody Gminy Prażmów według klasyfikacji budżetowej w latach 2009 – 2013

DOCHODY GMINY PRAŻMÓW						
		2009	2010	2011	2012	2013
Rolnictwo i łowiectwo	zł	1043995,52	1184580,25	1076496,55	1374813,19	1382890,89
Leśnictwo	zł	1965,37	1099,32	1210,61	2605,38	2664,37
Transport i łączność	zł	434145,77	510913,42	35049,27	0,00	0,00
Gospodarka mieszkaniowa	zł	175124,59	183544,15	239296,59	243739,64	215855,67
Działalność usługowa	zł	0,00	3127,35	4000,00	0,00	0,00
Administracja publiczna	zł	110859,71	137089,35	109349,09	81558,33	58296,29
Urzędy naczelników organów władzy państwowej, kontroli i	zł	10496,78	44581,93	19247,57	3632,14	8336,01

STRATEGIA ROZWOJU GMINY PRAŻMÓW NA LATA 2015-2024

ochrony prawa oraz sądownictwa						
Obrona narodowa	zł	0,00	0,00	0,00	500,00	0,00
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	zł	8645,00	9516,00	11700,00	5500,00	0,00
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	zł	9715592,69	10048534,53	10441427,34	10908739,63	11866585,34
Różne rozliczenia	zł	5096512,71	5742043,78	6077736,18	6548761,88	7131354,86
Oświata i wychowanie	zł	413983,68	453140,12	730883,02	1046978,70	1304933,59
Ochrona zdrowia	zł	250,00	250,00	3200,00	1450,00	900,00
Pomoc społeczna	zł	1812106,06	1925359,25	2013155,52	1916295,94	2003559,49
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	zł	0,00	86683,70	89446,57	0,00	0,00
Edukacyjna opieka wychowawcza	zł	38482,82	38614,14	78124,16	49253,97	62347,27
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	zł	20000,00	45847,04	36774,03	7067,55	82224,93
Kultura fizyczna i sport	zł	0,00	14840,00	-	-	-
Kultura fizyczna	zł	-	-	700120,84	0,00	469054,00

Tabela 7. Wydatki Gminy Prażmów według klasyfikacji budżetowej w latach 2009 – 2013

WYDATKI GMINY PRAŻMÓW						
		2009	2010	2011	2012	2013
Rolnictwo i łowiectwo	zł	1056589,51	1323622,59	1123337,62	984232,51	1117117,52
Przetwórstwo przemysłowe	zł	0,00	0,00	5699,90	157,24	0,00
Transport i łączność	zł	2098592,59	1874650,62	858171,16	717535,11	1328465,40
Turystyka	zł	1000,00	1000,00	1000,00	1000,00	0,00
Gospodarka mieszkaniowa	zł	228446,71	463453,90	394684,41	541715,96	588314,14
Działalność usługowa	zł	175031,73	98467,45	65173,00	76440,09	39587,65
Administracja publiczna	zł	2802490,22	3131637,86	3256606,11	3330006,45	3515197,10
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	zł	10496,78	44581,93	19247,57	3632,14	8336,01
Obrona narodowa	zł	0,00	0,00	0,00	500,00	0,00
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	zł	112219,28	133927,42	433827,23	173009,07	164122,09
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	zł	99144,04	103251,13	108701,25	0,00	0,00
Obsługa długu publicznego	zł	4323,67	13656,98	160540,00	365650,57	222447,96
Oświata i wychowanie	zł	7779231,56	11022131,45	12370377,27	11681592,77	12069317,62
Ochrona zdrowia	zł	1930132,90	875527,74	133204,14	135528,46	132561,96

STRATEGIA ROZWOJU GMINY PRAŻMÓW NA LATA 2015-2024

Pomoc społeczna	zł	2359670,51	2464771,54	2654539,41	2544756,67	2658081,21
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	zł	0,00	86683,70	89446,57	0,00	0,00
Edukacyjna opieka wychowawcza	zł	38482,82	42341,54	88661,46	59850,69	75869,97
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	zł	687277,02	827103,43	793518,71	790427,19	1171114,71
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	zł	189067,95	203603,95	226424,93	245337,54	257700,06
Kultura fizyczna i sport	zł	20453,57	26909,19	-	-	-
Kultura fizyczna	zł	-	-	1247598,29	68937,55	57965,63

6. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA I WARUNKI ŻYCIA

• Sport i rekreacja

Sport wyczynowy nie jest mocną stroną Gminy Prażmów, natomiast w badanym obszarze podejmuje się wiele działań o charakterze rekreacyjnym. Gmina inwestuje w nowe obiekty sportowe, które zaspokoją potrzeby mieszkańców w zakresie sportu i rekreacji. Przy szkole podstawowej w Prażmowie wybudowano kompleks boisk Orlik 2012. W Uwielinach również powstała nowa infrastruktura sportowa – boisko szkolne z tzw. sztuczną trawą. Przy dwóch gminnych szkołach pobudowano nowe sale gimnastyczne.

W Gminie Prażmów odbywa się kilka wydarzeń o charakterze rekreacyjno-sportowym. Są to między innymi: Bieg Świętego Franciszka, siatkarskie rozgrywki o puchar Wójta Gminy Prażmów, zawody kickbokserskie czy imprezy lekkoatletyczne. W analizowanym obszarze odbywa się także wiele imprez szkolnych.

Analizując sport wyczynowy, w ostatnich latach w Gminie Prażmów zanotowano spadek liczby klubów sportowych, a co za tym idzie osób w nich ćwiczących. W 2012 roku w gminie funkcjonował tylko jeden klub sportowy zrzeszający (wg GUS) 35 kobiet i 1 mężczyznę (tabela 8). Natomiast z Krajowego Rejestru Sądowego wynika, że na terenie Gminy Prażmów działa jedno stowarzyszenie o charakterze sportowym. Jest to Stowarzyszenie sportowe Golden Horse.

Z ogólnodostępnych informacji wiadomo, że od roku 2013 istnieje klub Jeziorka Prażmów występujący w B-klasie III grupy mazowieckiej. Posiada on męską drużynę seniorów jak i chłopców z rocznika 2005/2006.

Tabela 8. Liczba klubów sportowych i osób ćwiczących w Gminie Prażmów w 2008, 2010 i 2012 roku.

	Jednostka miary	2008	2010	2012
kluby	szt.	0	2	1
członkowie	osoba	0	53	35
ćwiczący ogółem	osoba	0	53	35
ćwiczący mężczyźni	osoba	0	11	1
ćwiczący kobiety	osoba	0	42	34
ćwiczący do lat 18 ogółem	osoba	0	31	12
ćwiczący do lat 18 chłopcy	osoba	0	11	0
ćwiczący do lat 18 dziewczęta	osoba	0	20	12
sekcje sportowe	szt.	0	3	2
trenerzy	osoba	0	1	0
instruktorzy sportowi	osoba	0	4	4

- **Biblioteki i kina**

W Gminie Prażmów działa Biblioteka Publiczna Gminy, która swoim działaniem obejmuje cały obszar gminy. W jej skład wchodzi Biblioteka w Prażmowie i Filia w Woli Prażmowskiej. Jest gminną instytucją kultury działającą w obrębie krajowej sieci bibliotecznej wpisaną do rejestru instytucji kultury, prowadzonego przez Urząd Gminy w Prażmowie. Biblioteka oferuje czytelnikom dostęp do literatury pięknej polskiej i obcej, literatury popularnonaukowej, literatury dla dzieci, literatury obcojęzycznej, książek mówionych, czasopism dla dorosłych i dla dzieci oraz do czytelni internetowej. Oprócz świadczenia takich usług jak: wypożyczanie na zewnątrz książek, rezerwowanie książek, udostępnianie na miejscu książek i czasopism, organizowanie lekcji bibliotecznych, bezpłatny dostęp do

Internetu, możliwość korzystania z komputera - pakiet Office oraz ze skanera, drukarki i ksero, biblioteka prowadzi także działalność kulturalno – oświatową, która przejawia się takimi działaniami jak organizowanie wystaw tematycznych, literackich, konkursów czy spotkań autorskich.

W Gminie Prażmów w 2009 roku działały 3 placówki biblioteczne, dzięki czemu liczba mieszkańców przypadająca na 1 placówkę była zdecydowanie niższa. Od roku 2010 na 1 placówkę biblioteczną przypadało ponad 5 tysięcy mieszkańców. Wynik ten jest zdecydowanie niższy od wyników w powiecie piaseczyńskim, gdzie w 2013 roku na 1 placówkę przypadało aż 6600 osób (rys. 30).

Rysunek 30. Liczba ludności przypadająca na 1 placówkę biblioteczną w Gminie Prażmów i powiecie piaseczyńskim w latach 2009 – 2013

Nieco odmienne proporcje zanotowano natomiast w odniesieniu do księgozbiorów bibliotecznych. W Gminie Prażmów na 1000 mieszkańców przypadało w 2013 roku 2423 książki, a w powiecie ta liczba była wyższa, ale tylko o 59 sztuk (rys. 31). Pozytywnym faktem jest permanentny wzrost tego wskaźnika.

Rysunek 31. Liczba książek w bibliotekach przypadająca na 1000 mieszkańców w Gminie Prażmów i powiecie piaseczyńskim w latach 2009 - 2013

Jak się okazuje powiększanie księgozbiorów nie zachęca mieszkańców do korzystania z bibliotek. Tylko niecałe 9% mieszkańców korzysta z biblioteki, na co wskazuje liczba czytelników przypadająca na 1000 mieszkańców. Co więcej wskaźnik ten w Gminie Prażmów jest prawie 2 razy niższy niż w powiecie, gdzie po książki sięga 15% mieszkańców. Niestety szacuje się, że liczba czytelników z roku na rok będzie malała, a spowodowane jest to postępem techniki i zmianami społecznymi (rys. 32).

Rysunek 32. Liczba czytelników w bibliotekach przypadająca na 1000 mieszkańców w Gminie Prażmów i powiecie piaseczyńskim w latach 2009 - 2013

W Gminie Prażmów obecnie nie działa żadne kino, ani stacjonarne muzeum. Biblioteka Publiczna Gminy Prażmów uruchomiła natomiast Internetowe Muzeum Regionalne Ziemi Prażmowskiej.

- **Opieka zdrowotna i pomoc społeczna**

Według danych z GUS, w Gminie Prażmów od 2011 roku istnieją 3 przychodnie, w których udzielono w 2013 roku prawie 33 tysiące porad. Jest to między innymi Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Prażmowie, w skład którego wchodzi dwie jednostki:

- Gminny Ośrodek Zdrowia w Prażmowie (GOZ)
- Wiejski Ośrodek Zdrowia w Uwielinach (WOZ)

W GOZ w Prażmowie znajduje się: Poradnia Ogólna i Pediatryczna, Gabinet Stomatologiczny i Ginekologiczny, natomiast w skład WOZ w Uwielinach wchodzi: Poradnia Ogólna i Pediatryczna oraz Gabinet Stomatologiczny.

Na terenie gminy funkcjonują również 2 apteki oraz 1 punkt apteczny. Do roku 2009 była tylko 1 apteka i 1 punkt (tabela nr 9). Z powyższego wynika, że na 1 ogólnodostępną aptekę w 2013 roku przypada ponad 5 tysięcy osób. Wskaźnik jest o 2/3 wyższy niż w całym powiecie piaseczyńskim, gdzie wynosi niecałe 3 tysiące mieszkańców (rys. 33).

Tabela 9. Liczba przychodni, aptek i punktów aptecznych w Gminie Prażmów w latach 2009 - 2013

GMINA PRAŻMÓW	2009	2010	2011	2012	2013
Przychodnie	1	2	3	3	3
apteki	1	2	2	2	2
punkty apteczne	1	1	1	1	1
udzielone porady w przychodniach	39842	36985	29288	30977	32905

Rysunek 33. Liczba ludności w Gminie Prażmów i w powiecie piaseczyńskim przypadająca na 1 aptekę ogólnodostępną w latach 2009 - 2013

Na terenie gminy funkcjonuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który czuwa nad całością realizacji zadań społeczno-opiekuńczych w gminie. W 2013 roku zatrudnionych było w nim 9 osób

W Gminie Prażmów maleje liczba osób korzystających z pomocy społecznej. Porównując lata 2009 i 2013 liczba ta spadła o 24 osoby. Nie ma to jednak odzwierciedlenia w liczbie gospodarstw domowych korzystających z tej pomocy (tabela 10). Głównym powodem przyznawania świadczeń było bezrobocie. Kolejnymi najczęściej występującymi powodami udzielania pomocy społecznej były: niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, długotrwała lub ciężka choroba oraz potrzeba ochrony macierzyństwa.

Tabela 10. Wskaźniki pomocy społecznej w Gminie Prażmów w latach 2009 - 2013

GMINA PRAŻMÓW	2009	2010	2011	2012	2013
Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej	140	145	148	141	143
Osoby w gospodarstwach domowych korzystających z pomocy społecznej	409	387	410	388	385
Rodziny otrzymujące zasiłki rodzinne na dzieci	272	264	238	218	205

Według sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z roku 2013, Ośrodek wydał 345 decyzji w sprawie pomocy społecznej. Wpłynęło do GOPS 249 wniosków o udzielenie pomocy, przy czym 4 zakończyły się odmową jej udzielenia (tabela 11).

Tabela 11. Liczba wydanych decyzji w sprawach pomocy społecznej w 2013 roku przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prażmowie

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
-1-	-2-	-3-
1.	Ogólna liczba wydanych decyzji administracyjnych w sprawach pomocy społecznej, w tym:	345
1.1.	decyzje przyznające	341
1.2.	decyzje odmowne	4
2.	Liczba decyzji ostatecznych wydanych przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze, w tym	0
2.1.	pozostawiających w mocy decyzję organu właściwego	0
2.2.	zmieniających decyzję organu właściwego	0
2.3.	uchylających decyzję organu właściwego i przekazujących sprawę do ponownego rozpatrzenia	0

• Szkolnictwo

Na terenie badanym znajdują się 4 placówki szkolne. Są to 2 szkoły podstawowe i 2 gimnazja. Szkoły znajdują się w Prażmowie i w Uwielinach. Placówki są bardzo dobrze wyposażone zarówno w pomoce dydaktyczne jak i zaplecze sportowe.

W 2013 roku, w każdej szkole podstawowej uczyło się średnio 274 osoby, natomiast w gimnazjum było to 292 uczniów (tabela 12).

Tabela 12. Wybrane dane dotyczące szkolnictwa w Gminie Prażmów w latach 2009 - 2013

		2009	2010	2011	2012	2013
Liczba szkół podstawowych	ob.	2	2	2	2	3
Liczba uczniów w szkołach podstawowych	osoba	479	485	501	515	547
średnia liczba uczniów w szkole podstawowej		240	243	251	258	182
Liczba gimnazjów	ob.	2	2	2	2	2
Liczba uczniów w gimnazjum	osoba	330	311	293	300	292

Na terenie Gminy Prażmów od 2013 roku funkcjonuje prywatna szkoła podstawowa. Powstała ona w Zalesiu Górnym. W roku powstania uczęszczało do niej 23 dzieci.

Z analiz wynika, że w Gminie Prażmów jest relatywnie niski współczynnik skolaryzacji brutto i netto, zarówno w szkołach podstawowych, jak i w gimnazjach. W 2012 roku skolaryzacja brutto w gminie była najniższa ze wszystkich badanych okresów i wynosiła jedynie 68,30% w szkołach podstawowych i 80,86% w gimnazjach, co jest bardzo niskimi wynikami w porównaniu do powiatu piaseczyńskiego, gdzie wartość wskaźnika wynosiła odpowiednio 101,83% i 97,91% (tabela 13). Na uwagę zasługuje fakt, iż wskaźnik skolaryzacji (brutto i netto) w gimnazjach gminnych jest wyższy niż w szkołach podstawowych (rys. 34).

Tabela 13. Wskaźnik skolaryzacji w Gminie Prażmów w szkołach podstawowych i gimnazjach Gminy Prażmów i powiecie piaseczyńskim w latach 2009 - 2013

Współczynniki skolaryzacji						
		2009	2010	2011	2012	2013
współczynnik skolaryzacji brutto						
szkoły podstawowe	%	70,54	68,41	69,58	68,30	72,26
gimnazja	%	84,83	84,51	79,62	80,86	77,04
współczynnik skolaryzacji netto						
szkoły podstawowe	%	69,37	67,42	69,31	67,90	70,54
gimnazja	%	80,98	82,07	77,99	78,44	74,67
Współczynniki skolaryzacji w powiecie piaseczyńskim						
współczynnik skolaryzacji brutto						
szkoły podstawowe	%	97,55	99,71	102,25	101,83	101,39
gimnazja	%	95,28	97,05	97,67	97,91	97,17
współczynnik skolaryzacji netto						
szkoły podstawowe	%	94,94	96,13	95,69	96,38	96,60
gimnazja	%	90,49	92,43	92,83	93,56	92,13

Rysunek 34. Współczynnik skolaryzacji netto w Gminie Prażmów w szkołach podstawowych i gimnazjach w latach 2009 - 2013

Szkoły podstawowe oraz gimnazja gminne są wyposażone w sprzęt komputerowy przeznaczony do użytku uczniów. Jak wynika z tabeli poniżej (tabela 14) na początku analizowanego okresu w gminnych szkołach podstawowych na 1 komputer z dostępem do Internetu przypadało niespełna 14 uczniów, w gimnazjum zaś prawie 16. W latach 2009-2011 były to wartości niższe niż w powiecie piaseczyńskim. Natomiast w 2012 roku tendencje odwróciły się, a w 2014 roku 2 gminne szkoły podstawowe oraz gimnazjum w Prażmowie zostały wyposażone w dodatkowy sprzęt komputerowy. Każda z placówek otrzymała po 17 zestawów komputerowych.

Tabela 14. Liczba uczniów przypadająca na 1 komputer z dostępem do Internetu w szkołach Gminy Prażmów i powiatu piaseczyńskiego w latach 2009 - 2012

Uczniowie przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów		2009	2010	2011	2012
w szkole podstawowej	Gmina	13,69	14,26	14,74	10,73
w gimnazjum	Prażmów	15,71	14,14	13,32	8,82
w szkole podstawowej	powiat	13,18	13,11	13,20	11,90
w gimnazjum	piaseczyński	11,61	10,73	12,74	11,55

- Wychowanie przedszkolne

Według danych GUS, w Gminie Prażmów w 2013 roku działało 5 przedszkoli, do których uczęszczało 209 dzieci oraz 5 punktów przedszkolnych, które przyjmowało 80 dzieci (tabela 15). W każdym z podmiotów liczba przedszkolaków była mniejsza niż liczba miejsc, które placówki zapewniały dla dzieci.

Tabela 15. Wybrane wskaźniki dotyczące wychowania przedszkolnego w latach 2009 - 2013

Gmina Prażmów		2009	2010	2011	2012	2013
przedszkola ogółem	ob.	2	3	4	4	5
Liczba miejsc w przedszkolach	msc.	110	140	180	180	260
Liczba dzieci w przedszkolach	osoba	69	79	126	158	209
w tym chłopców	osoba	30	38	52	78	105
w tym dziewczynek	osoba	39	41	74	80	104
punkty przedszkolne	ob.	1	5	6	6	5
miejsca w punktach przedszkolnych	msc.	16	93	118	118	105
dzieci w punktach przedszkolnych	osoba	16	75	98	103	80
w tym chłopcy	osoba	8	31	56	51	39
w tym dziewczynki	osoba	8	44	42	52	41

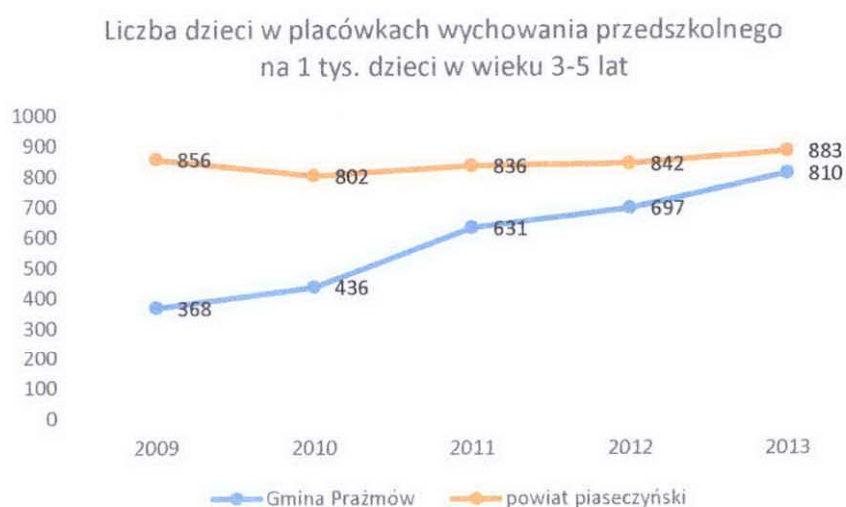
Jak wynika z poniższej tabeli w roku 2009 tylko 368 na 1000 dzieci uczęszczało do przedszkola, natomiast w 2013 roku ten wskaźnik wzrósł ponad 2-krotnie i osiągnął wartość 810 na 1000 (rys. 16). W powiecie piaseczyńskim jest to 883 osoby. Gdyby jednak wszystkie uprawnione dzieci miałyby skorzystać z wychowania przedszkolnego, to w Gminie Prażmów nie starczyłoby miejsc w placówkach dla wszystkich dzieci.

Tabela 16. Wybrane wskaźniki dotyczące wychowania przedszkolnego w Gminie Prażmów i powiatu piaseczyńskiego w latach 2009 - 2013

		2009	2010	2011	2012	2013
Gmina Prażmów						
dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat	osoba	368	436	631	697	810
dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego	osoba	1,96	1,57	1,24	1,37	1,07
powiat piaseczyński						

dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat	osoba	856	802	836	842	883
dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego	osoba	0,91	1,00	0,97	0,97	0,87

Rysunek 35. Liczba dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tysiąc dzieci w wieku 3-5 lat w Gminie Prażmów i powiecie piaseczyńskim w latach 2009 - 2013

7. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I KOMUNALNA

• Sieć wodociągowa

W Gminie Prażmów sieć wodociągowa z roku na rok rozrasta się. Jest to jednak nieznaczny wzrost o kilka kilometrów w ciągu roku. Zmienia się także liczba połączeń poprowadzonych do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. W 2009 roku liczba ta przekraczała 2800 szt., w kolejnych latach gwałtownie zwiększyła się, aby w 2012 roku znów spaść i w 2013 osiągnąć wielkość 2750 sztuk połączeń. Podobne wahania można odnotować w objętości wody, która była dostarczana gospodarstwom domowym na przestrzeni badanego okresu. Sieć wodociągową w gminie obsługuje Gminne Przedsiębiorstwo Wodociągowo Kanalizacyjne.

Tabela 17. Dane dotyczące sieci wodociągowej w Gminie Prażmów w latach 2009 - 2013

Wodociągi	jednostka miary	2009	2010	2011	2012	2013
długość czynnej sieci rozdzielczej	km	131,3	131,7	131,9	134,6	136,5
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	2817	3389	3550	3200	2750
woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam3	317,5	317,3	351,0	350,4	327,9

- Sieć gazowa

Jeśli chodzi o sieć gazową w Gminie Prażmów, to można dostrzec znaczny jej rozrost. W ciągu 5 lat (badany okres) długość gminnej sieci gazowej podwoiła się, podobnie zwiększyła się też liczba przyłączy do budynków, a tym samym odbiorców gazu. Na uwagę zasługuje fakt, iż prawie 90% odbiorców gazu, potrzebuje go przede wszystkim do ogrzewania lokali mieszkalnych. Jednak biorąc pod uwagę ogół zasobów mieszkaniowych, to jak już wspomniano wcześniej odsetek korzystających z sieci gazowej nie przekracza 14% ogółu obiektów mieszkalnych, gdyż tylko dwie miejscowości są podłączone do sieci gazowej.

Tabela 18. Dane dotyczące sieci gazowej w Gminie Prażmów w latach 2009 - 2013

Sieć gazowa	jednostka miary	2009	2010	2011	2012	2013
długość czynnej sieci ogółem	m	7169	7169	7394	12807	14134
długość czynnej sieci rozdzielczej	m	7169	7169	7394	12807	14134
czynne przyłącza do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	szt.	196	209	213	335	365
odbiorcy gazu	gosp.	179	191	196	230	254
odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp.	129	177	139	212	228

- Sieć kanalizacyjna

Dużym problemem Gminy Prażmów jest brak sieci kanalizacyjnej. Władze dostrzegają to utrudnienie i podjęły kroki zmierzające do utworzenia sieci kanalizacyjnej. W ramach postępowania w trybie przetargu nieograniczonego został wyłoniony wykonawca, który od dnia 6.08.2014r. na podstawie umowy z Gminnym Przedsiębiorstwem Wodociągowo-Kanalizacyjnym opracowuje projekt budowlany i wykonawczy w ramach zadania „Budowa sieci kanalizacyjnej grawitacyjno- tłocznej w gminie Prażmów – Etap I, obejmujący miejscowości: Ustanów, Jeziórko, Krępa, Krupia Wólka, Kędzierówka, część Uwielin i część Piskórki”.

- Sieć transportowa

Z danych GUS z 2013 roku wynika, że przez powiat piaseczyński przebiega ponad 1360 km dróg gminnych i 646,2 km dróg powiatowych.

Tabela 19. Drogi gminne i powiatowe w powiecie piaseczyńskim w 2013 roku

Drogi gminne i powiatowe		2009	2010	2011	2012	2013
Drogi gminne						
o nawierzchni twardej	km	424,7	422,2	539,6	477,4	484,8
o nawierzchni twardej ulepszonej	km	340,8	341,9	400,6	400,6	408,1
o nawierzchni gruntowej	km	538,3	536,2	450,3	470,3	468,0
Drogi powiatowe						
o nawierzchni twardej	km	307,0	294,2	304,2	305,9	305,9
o nawierzchni twardej ulepszonej	km	296,1	284,1	300,1	301,3	301,3
o nawierzchni gruntowej	km	53,0	50,6	40,7	39,0	39,0

Głównymi drogami przebiegającymi przez Gminę Prażmów jest droga wojewódzka nr 722 o długości 29,626 km prowadząca z Piaseczna do Grójca oraz droga wojewódzka 683 o długości 21,409 km.

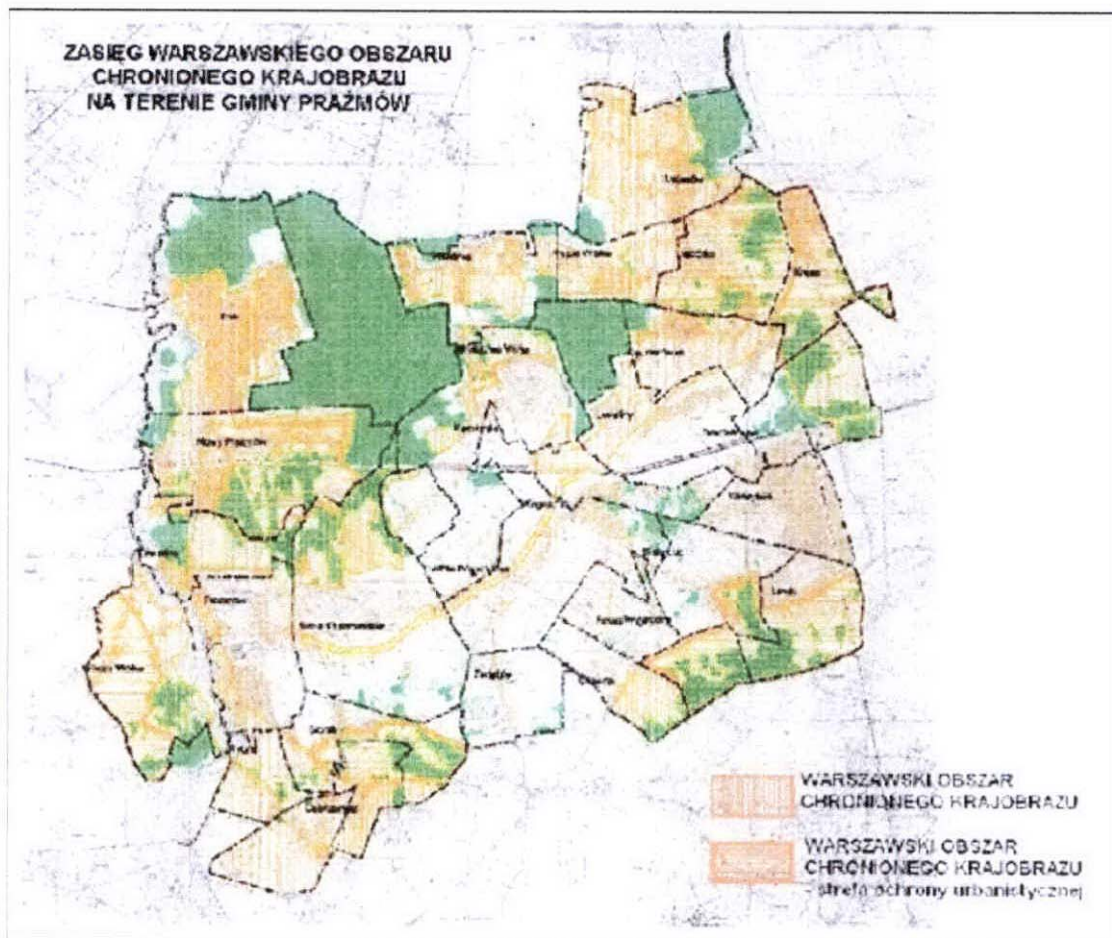
W Gminie Prażmów można skorzystać z następującej komunikacji:

- dwie linie Zarządu Transportu Miejskiego w Warszawie. Są to linie L-17 i L-19.
- Linie PKS

8. OCHRONA ŚRODOWISKA

W Gminie Prażmów występują następujące obszary chronione:

Rysunek 36. Mapa zasięgu Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu na terenie Gminy Prażmów

Źródło: prazmow.pl

Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu, ustanowiony na podstawie następujących aktów prawnych:

- I. Rozporządzenie Wojewody Warszawskiego z 29 sierpnia 1997 r. w sprawie utworzenia obszaru chronionego krajobrazu na terenie woj. warszawskiego (Dz. Urz. Woj. Warszawskiego Nr 43, poz.149)
- II. Rozporządzenie Wojewody Mazowieckiego Nr 117 z 3 sierpnia 2000 r. w sprawie zmiany Rozporządzenia Wojewody Warszawskiego z 29 sierpnia 1997 r. w sprawie utworzenia obszaru chronionego krajobrazu na terenie woj. warszawskiego (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 93, poz.911)

III. Rozporządzenie Wojewody Mazowieckiego Nr 218 z dnia 6 lipca 2001 r. w sprawie zmiany Rozporządzenia Wojewody Warszawskiego z dnia 29 sierpnia 1997 r. w odniesieniu do opisu granic (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 161 z 2001 r., poz.2363) Zgodnie z rozporządzeniami powołującymi ten obszar, w WOChK w granicach gminy Prażmów oprócz strefy zasadniczej wyodrębnia się dodatkowo 6 obszarów strefy ochrony urbanistycznej:

- obszar nr 1: wieś Krępa,
- obszar nr 2: Jeziórko – Ustanówek.
- obszar nr 3: Nowy Prażmów,
- obszar nr 4: Wilcza Wólka,
- obszar nr 5: Błonie,
- obszar nr 6: Nowe Wągradno – Ławki

Chojnowski Park Krajobrazowy

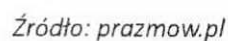
Utworzony w 1993 roku Chojnowski Park Krajobrazowy wraz z otuliną znajduje się w północnej i zachodniej część gminy. Został on utworzony w 1993 r. w celu ochrony kompleksu Lasów Chojnowskich oraz doliny Jeziorki i rejonu skarpy wiślanej w Oborach (Rąkowski G., 2002).

Park ten został ustanowiony następującymi aktami prawnymi: Rozporządzenie Wojewody Warszawskiego z dnia 1 czerwca 1993 r. w sprawie utworzenia Chojnowskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Warszawskiego Nr 9, poz. 100) Rozporządzenie Wojewody Mazowieckiego Nr 171 z 18 października 2000 r. zmieniające Rozporządzenie Woj. Warszawskiego z dnia 1 czerwca 1993 r. w sprawie utworzenia Chojnowskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 128 poz. 1226)

Rezerwat leśny Łoś (11.02 ha), Zarządzenie Ministra nr 119 z dnia 18.04.1989 r. (M.P. Nr 17 z 1989, poz. 120)- utworzenie rezerwatu Łoś

Rezerwat krajobrazowy Skarpa Jeziorki (7.13 ha),

Zarządzenie Ministra nr 41 z dnia 31.12.1993 r. (M.P. Nr 5 z 1994, poz. 42) – utworzenie rezerwatu Skarpa Jeziorki.

W roku 2013 w Gminie Prażmów zarejestrowano 12 pomników przyrody, natomiast obszary chronione w Gminie Prażmów zajmują ponad 2/3 całego obszaru gminy. Struktura obszarów chronionych przedstawia się następująco.

Tabela 19. Obszary prawnie chronione w Gminie Prażmów w 2013 roku

Obszary prawnie chronione		
ogółem w 2013 r.	ha	5728,0
rezerваты przyrody	ha	18,2
parki krajobrazowe razem	ha	1844,0
rezerваты i pozostałe formy ochrony przyrody w parkach krajobrazowych	ha	18,2
obszary chronionego	ha	3884,0

krajobrazu razem

W Gminie znajdują się 2 rezerваты przyrody.

Rezerwat Łoś - leży przy drodze biegnącej z Piskórki do Łosia, w najbardziej na południe wysuniętym kompleksie lasów Chojnowskiego Parku Krajobrazowego. Obejmuje on 11 ha lasów o charakterze grądu niskiego. W wielogatunkowym, dorodnym drzewostanie przeważa dąb szypułkowy z domieszką brzozy brodawkowatej i osiki w wieku ok. 80 lat. Bogaty podszyt tworzy kruszyna, dereń, trzmielina, wiąz polny i wiąz szypułkowy. W runie występuje kilka gatunków storczyków.

Rezerwat Skarpa Jeziorki położony jest w pobliżu miejscowości Łoś, wschodnim brzegu rzeki. Zajmujący 7,1 ha powierzchni rezerwat chroni drzewostan parkowy o charakterze leśnym. Układ dawnego, założonego w XIX w. parku jest już zupełnie nieczytelny. Występuje tu wiele gatunków drzew, które zostały dosadzone i stanowią w tym rejonie pewną osobliwość przyrodniczą. Największą ciekawostką jest chroniony jako pomnik przyrody tulipanowiec amerykański. Jego naturalnym regionem występowania jest Ameryka Północna. (źródło: prazmow.pl)

Przez Gminę Prażmów biegnie ścieżka dydaktyczna „Doliną Jeziorki” o długości 3 000 m i ma charakter przyrodniczy. Ścieżka prowadzi przez rezerwat założony w starym przydworskim parku oraz doliną rzeki Jeziorki. Inne szlaki piesze, to zielony prowadzący z Konstancina do Złotokłosu i żółty łączyący Piaseczno z Prażmowem. Przez gminę biegnie również ścieżka rowerowa „Doliną Jeziorki”.

Rysunek 38. Wskaźnik lesistości w Gminie Prażmów i w powiecie piaseczyńskim w 2013 roku

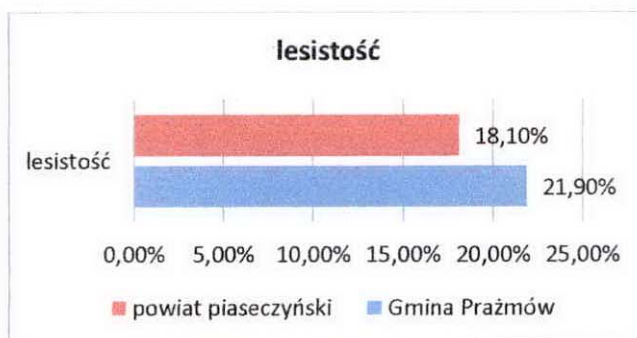

Tabela 20. Wskaźniki dotyczące zalesienia w Gminie Prażmów w latach 2009 - 2013

	jednostka	2009	2010	2011	2012	2013
	miary					
lesistość	%	21,9	22,1	22,1	22,1	22,1
grunty leśne publiczne ogółem	ha	1168,6	1189,9	1191,1	1191,6	1191,41
grunty leśne prywatne	ha	756,0	755,0	754,0	754,3	752,00

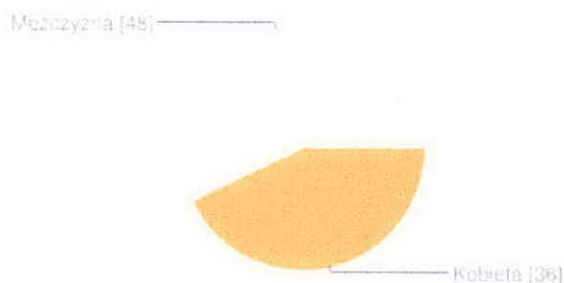
9. WYNIKI BADANIA

W dniach od 23 kwietnia do 8 maja 2015 roku przeprowadzono badanie ankietowe wśród mieszkańców Gminy Prażmów. Badanie przeprowadzono za pomocą internetowej ankiety, w której znajdowały się 4 rozbudowane pytania z zastosowaniem 5-stopniowej skali Likerta, 1 pytanie jednokrotnego wyboru oraz 1 pytanie dwukrotnego wyboru. Pytania dotyczyły oceny warunków życia w Gminie Prażmów w podziale na różne jego aspekty oraz oceny swojego najbliższego otoczenia.

Kwestionariusz ankiety internetowej był przekazany do Urzędu Gminy Prażmów, która zajęła się ich dystrybucją i zamieszczaniem na różnych stronach internetowych.

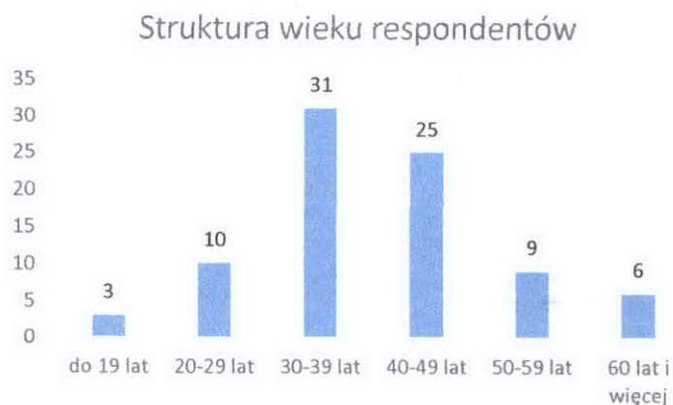
W badaniu wzięło udział 84 osoby, w tym 43% kobiet i 57% mężczyzn (rys. 1).

Rysunek 39. Struktura płci respondentów

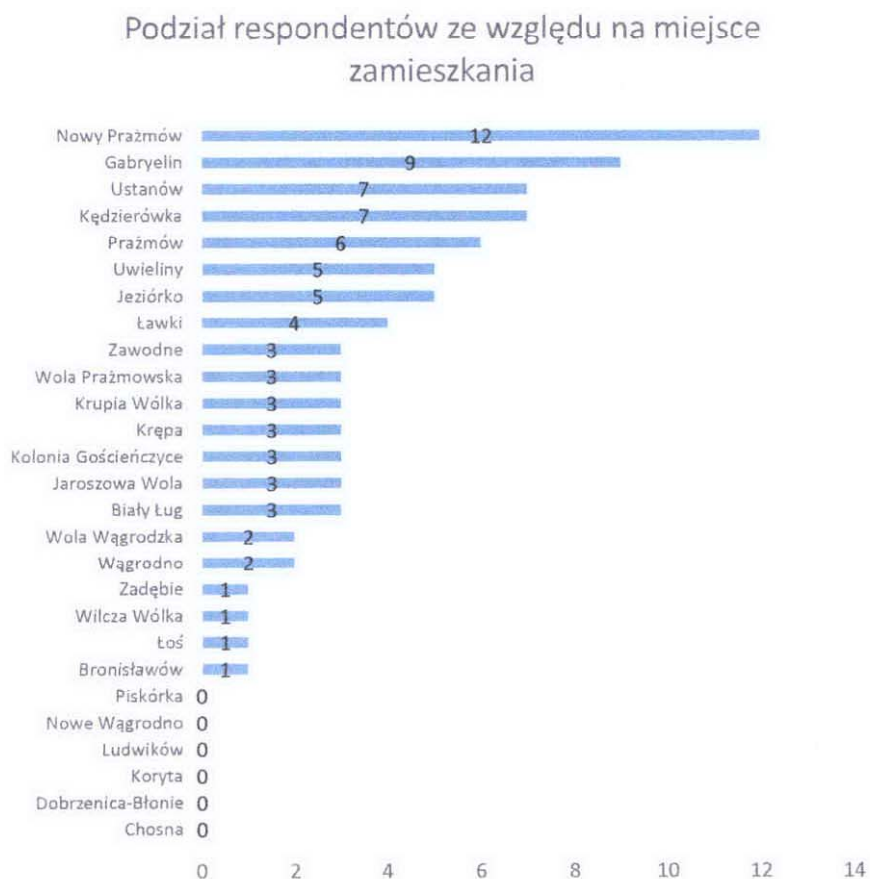
Najwięcej respondentów było w wieku 30 – 49 lat. Stanowili oni ponad 66% wszystkich badanych. Najmniej liczną grupą byli mieszkańcy młodzi do 19 roku życia.

Rysunek 40. Struktura wieku respondentów

Mieszkańcy Nowego Prażmowa byli najbardziej aktywni w badaniu. Ponad 14% respondentów pochodziło właśnie z tej miejscowości. Zaraz za nim uplasował się Gabryelin, Ustanów i Kędzierówka. Miejscowościami, które w ogóle nie wzięły udziału w badaniu były: Chosna, Dobrzenica-Błonie, Koryta, Ludwików, Nowe Wągradno i Piskórka.

Rys. 41. Miejsce zamieszkania respondentów

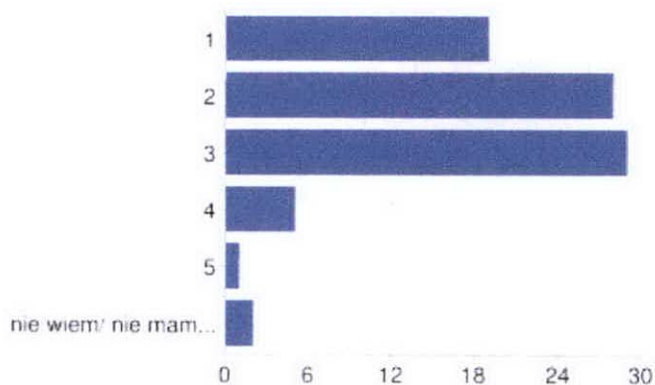

Respondenci przy ocenie danego aspektu życia w Gminie Prażmów mieli do dyspozycji 5-stopniową skalę Likerta, w której:

- 1 oznaczało bardzo źle
- 2 oznaczało źle
- 3 oznaczało umiarkowanie
- 4 oznaczało dobrze
- 5 oznaczało bardzo dobrze
- I nie wiem / nie mam informacji

Zdecydowana większość respondentów źle ocenia **stan dróg** w Gminie Prażmów. Ponad 55% badanych wskazało taką ocenę. Prawie 35% mieszkańców oceniło stan dróg jako umiarkowany. Niewiele ponad 7% respondentów jest zadowolonych z infrastruktury drogowej w Gminie Prażmów (rys. 4).

Rysunek 42. Ocena stanu dróg w Gminie Prażmów

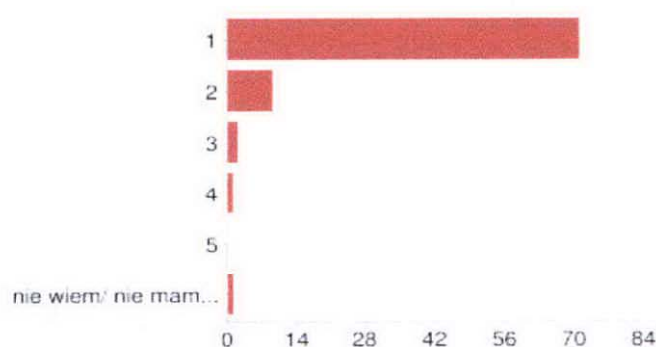
Jeszcze gorzej mieszkańcy ocenili **stan chodników** w gminie. Tylko niewiele ponad 1% badanych stwierdziło, że są w stanie dobrym, natomiast ponad 51% respondentów oceniło ich stan jako fatalny.

Rysunek 43. Ocena chodników w Gminie Prażmów

Podobne oceny uzyskały **ścieżki rowerowe**. Aż 95,2% badanych ocenia je w negatywny sposób. Na ocenę najprawdopodobniej wpłynął fakt, że w Gminie Prażmów ścieżek jest niewiele, natomiast już istniejące pozostawiają wiele do życzenia, przede wszystkim pod względem oznakowania.

Rysunek 44. Ocena ścieżek rowerowych

Nieco lepiej mieszkańcy ocenili **stan oświetlenia** w Gminie Prażmów. Najczęściej zaznaczano ocenę średnią (45,2%). Prawie 1/5 respondentów w sposób dobry ocenia oświetlenie w gminie.

Rysunek 45. Ocena oświetlenia w Gminie Prażmów

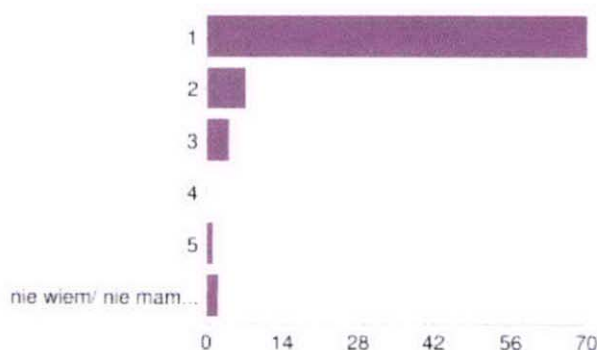
Komunikacja publiczna w Gminie Prażmów została oceniona na poziomie umiarkowanym. Prawie ¼ respondentów źle ocenia komunikację publiczną. Natomiast niecałe 20% wystawiło temu aspektowi życia ocenę pozytywną.

Rysunek 46. Ocena komunikacji publicznej w Gminie Prażmów

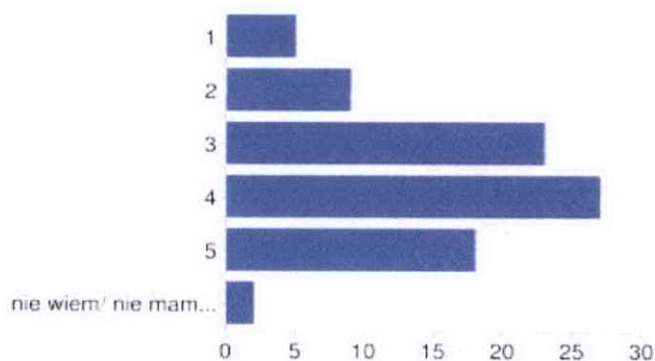
Nie dziwi ocena stanu **kanalizacji sanitarnej**, której nie ma w Gminie Prażmów. Prawie 92% respondentów oceniło ją źle. Pojawił się tylko 1 głos, który wskazał na bardzo dobry stan kanalizacji.

Rysunek 47. Ocena stanu kanalizacji sanitarnej w Gminie Prażmów

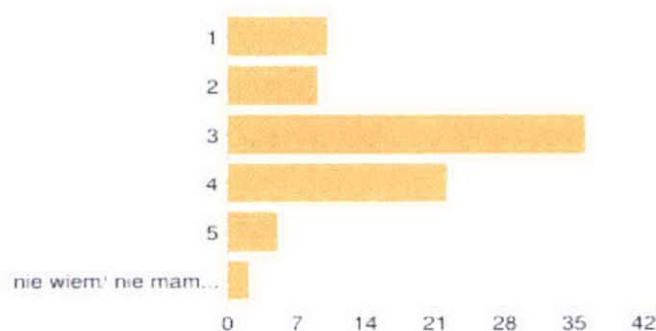
Instalacja wodociągowa natomiast została dość pozytywnie oceniona przez mieszkańców gminy. Niecałe 17% badanych wskazało oceny negatywne, ponad 32% oceniła jej stan jako umiarkowany, natomiast przeszło 53% respondentów wskazało ocenę pozytywną.

Rysunek 48. Ocena wodociągów w Gminie Prażmów

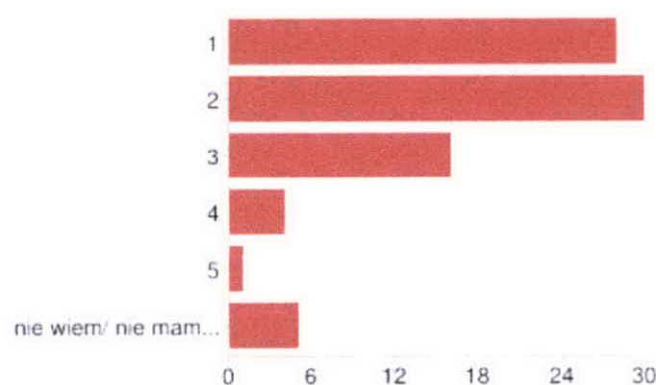
Na poziomie średnim respondenci ocenili swoje **własne bezpieczeństwo** w gminie. Prawie 43% wskazało na taki wynik. Ponad 22% respondentów uważa, że ich bezpieczeństwo jest na poziomie niskim i bardzo niskim, natomiast ponad 32% czuje się bezpiecznie w Gminie.

Rysunek 49. Ocena bezpieczeństwa mieszkańców w Gminie Prażmów

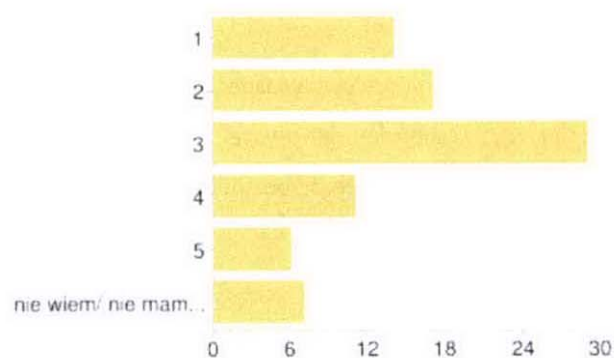
Bardzo niską ocenę mieszkańcy wystawili **kulturze**, a dokładniej dostępowi do niej. 69% badanych ocenia negatywnie ten aspekt. Dla 19% respondentów poziom dostępu do kultury jest na poziomie umiarkowanym, natomiast 6% osób wskazało oceny pozytywne.

Rysunek 50. Ocena dostępu do kultury w Gminie Prażmów

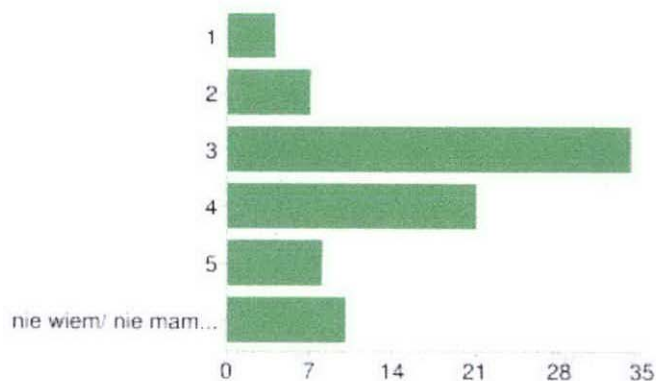
Edukację przedszkolną oceniono stosunkowo źle. 71,4% badanych oceniło ją źle. Ponad 20% wystawiło ocenę dobrą bądź bardzo dobrą dla tego aspektu życia.

Rysunek 51. Ocena edukacji przedszkolnej w Gminie Prażmów

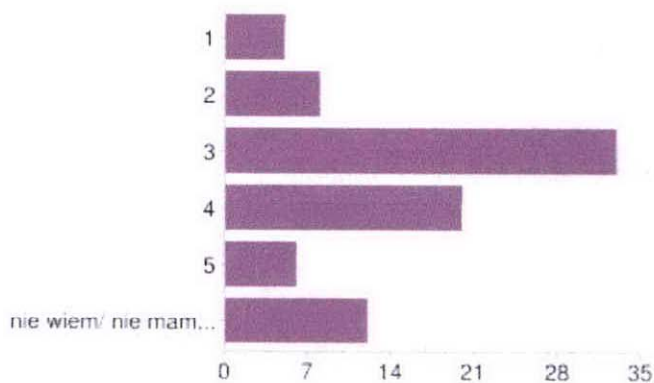
Jakość nauczania w szkołach podstawowych została oceniona trochę lepiej. Względnie duża grupa (prawie 12%) respondentów nie miała zdania na ten temat, natomiast ci, którzy wyrazili swoją opinię uważają, że jakość szkolnictwa podstawowego jest na poziomie umiarkowanym (40,5%), natomiast 34,5% badanych oceniło ten aspekt na poziomie dobrym.

Rysunek 52. Ocena jakości szkolnictwa podstawowego w Gminie Prażmów

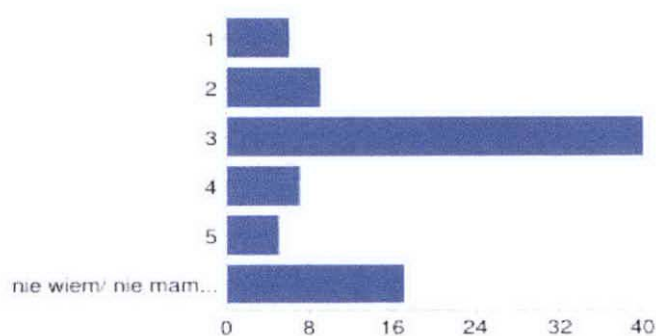
Bardzo podobne oceny mieszkańcy wystawili **jakości nauczania w gimnazjach** w Gminie Prażmów. Prawie 40% ocenia je na poziomie umiarkowanym, ponad 30% uważa, że jest na poziomie wysokim, a tylko niecałe 17% źle ocenia jakość nauczania w gimnazjach.

Rysunek 53. Ocena jakości nauczania w gimnazjach w Gminie Prażmów

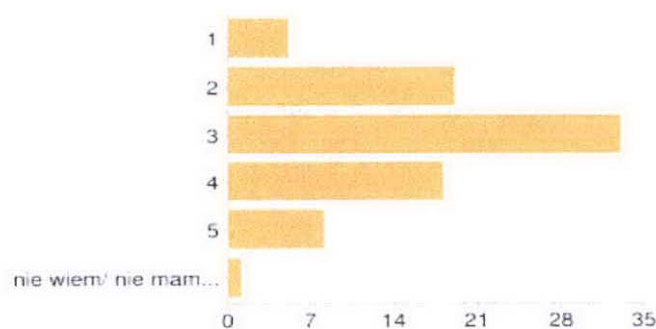
Pomoc społeczna w Gminie Prażmów została oceniona na poziomie średnim (47,6%). Ponad 1/5 badanych w ogóle nie miała zdania na ten temat. Prawie 18% badanych ocenia pomoc społeczną źle, natomiast ponad 14% ocenia ją dobrze.

Rysunek 54. Ocena pomocy społecznej

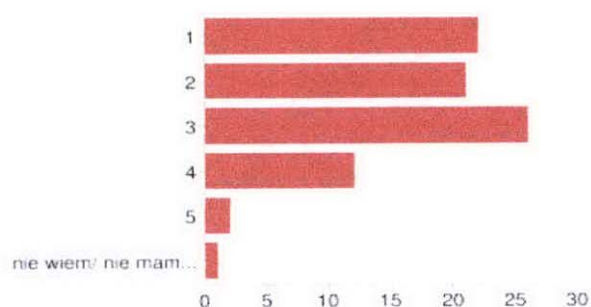
Stan środowiska naturalnego w Gminie Prażmów mieszkańcy ocenili różnie. Niecałe 40% wystawiło ocenę umiarkowaną dla tego aspektu, 28,6% oceniło środowisko negatywnie, a niecałe 31% wystawiło ocenę pozytywną.

Rysunek 55. Ocena stanu środowiska naturalnego w Gminie Prażmów

Mieszkańcy nisko ocenili **wizerunek i estetykę gminy**. Ponad połowa badanych wystawiła ocenę negatywną (51,2%), a 31% ocenia ten aspekt na poziomie umiarkowanym.

Rysunek 56. Ocena wizerunku i estetyki Gminy Prażmów

Dostępność obiektów handlowych i usługowych w Gminie Prażmów mieszkańcy nie ocenili zbyt dobrze. Prawie 40% oceniło ten aspekt w sposób umiarkowany, 32,1% oceniło dostępność obiektów oceniło

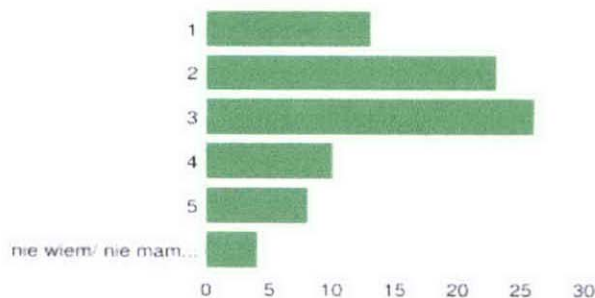
źle, a ponad 7% osób oceniło bardzo źle. Niecałe 20% wystawiło ocenę pozytywną dla dostępności obiektów handlowych i usługowych.

Rysunek 57. Ocena dostępności obiektów handlowych i usługowych w Gminie Prażmów

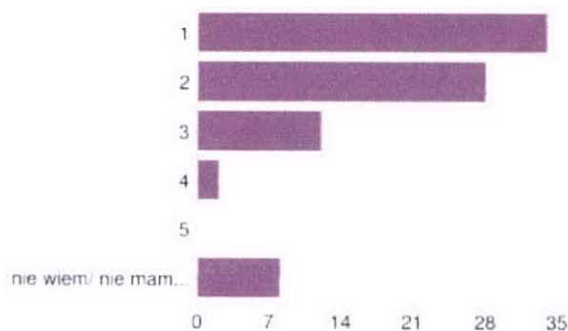
Sport i możliwości jego uprawiania również nie zostały ocenione dobrze. Większość mieszkańców wystawiła ocenę średnią (31%), a prawie 43% badanych ocenia ten aspekt negatywnie.

Rysunek 58. Ocena możliwości uprawiania sportu i czynnej rekreacji w Gminie Prażmów

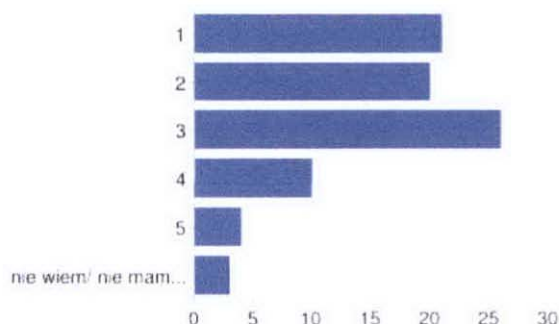
Lokalny rynek pracy został przez mieszkańców oceniony bardzo źle. 73,8% badanych oceniło lokalny rynek źle i bardzo źle, natomiast tylko 2,4% oceniło go dobrze.

Rysunek 59. Ocena lokalnego rynku pracy w Gminie Prażmów

Nienajlepsze oceny mieszkańcy wystawili dla **dostępności Internetu** w Gminie Prażmów. Prawie połowa badanych (48,8%) uważa, że jest ona na poziomie niskim. 31% natomiast ocenia tę dostępność na poziomie umiarkowanym.

Rysunek 60. Ocena dostępności Internetu w Gminie Prażmów

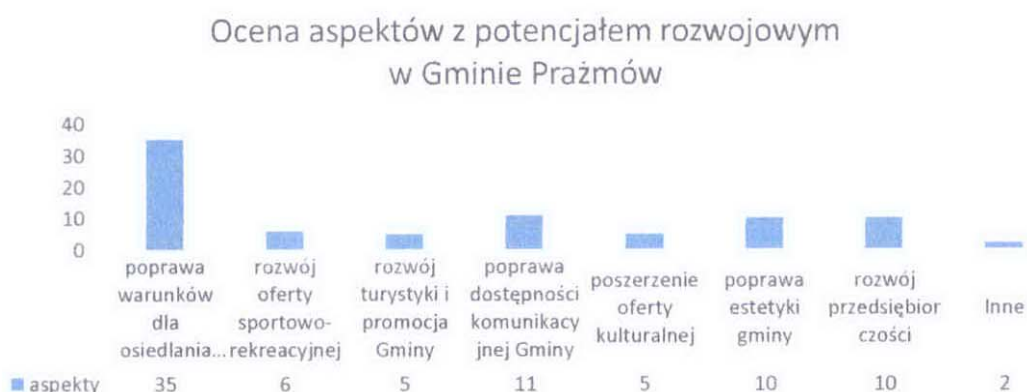

Sprawność działania administracji to kolejny aspekt oceniony dość nisko przez mieszkańców. Aż 46,5% osób ocenia działanie administracji w sposób negatywny. Niecała 1/3 badanych wystawiła ocenę średnią, a tylko niewiele ponad 1/5 badanych dobrze ocenia administrację.

Mieszkańcy poproszeni o ocenę różnych aspektów i warunków życia w swojej miejscowości generalnie oceniali je źle.

Badani zapytani o obszary, w których można upatrywać potencjału rozwojowego Gminy Prażmów odpowiedzieli, że poprawa warunków dla osiedlania się na terenie gminy jest najbardziej rozwojowym aspektem w ich obszarze. Wskazało na to aż 41,7% ankietowanych. Kolejnymi aspektami były poprawa dostępności komunikacyjnej (13,1%) oraz poprawa estetyki gminy i rozwój przedsiębiorczości (po 11,9% wskazań).

Rysunek 61. Ocena aspektów z potencjałem rozwojowym w Gminie Prażmów

Mieszkańcy zapytani o inwestycje, które ich zdaniem są najpilniejsze i konieczne do realizacji na terenie Gminy Prażmów w perspektywie do 2024 roku wskazali, że najbardziej pilną inwestycją jest rozbudowa sieci wodno-ściekowej i modernizacja dróg. Kolejnymi inwestycjami, które wskazywali respondenci, chociaż już nie tak zdecydowanie jak dwie poprzednie była budowa i/lub modernizacja chodników oraz rozbudowa sieci pieszo-rowerowej.

10. ANALIZA SWOT

SWOT, to jedna z najpopularniejszych metod analizy sytuacji w danej społeczności. Jest podstawowym elementem opisującym obszar, którego dotyczy strategia. Analiza charakteryzuje się kompleksowym podejściem, gdyż bierze się w niej pod uwagę zarówno czynniki wewnętrzne Gminy Prażmów, jak i zewnętrzne, czyli otoczenia konkurencyjnego i makrootoczenia. Nazwa metody pochodzi od pierwszych liter czynników, które mogą wpływać na powodzenia strategii. Są to:

- Strengths - silne strony
- Weaknesses - słabe strony
- Opportunities - szanse
- Threats - zagrożenia

Ze skrzyżowania czynników zewnętrznych i wewnętrznych powstają cztery kategorie czynników: zewnętrzne pozytywne – szanse, zewnętrzne negatywne – zagrożenia wewnętrzne pozytywne – mocne strony, oraz wewnętrzne negatywne – słabe strony.

SWOT to użyteczna metoda, która pomaga w analizie zasobów i otoczenia Gminy Prażmów oraz lepszego zdiagnozowania kierunków jej rozwoju.

Tabela 21. Analiza SWOT dla Gminy Prażmów

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
OSIEDLANIE SIĘ	
• Wysokie walory przyrodnicze • Bliskość stolicy i innych dużych	• Brak kanalizacji w gminie • Słaba dostępność komunikacyjna

aglomeracji • Dobrze rozwinięta sieć placówek szkolnictwa podstawowego i ponadpodstawowego • Wzrastająca liczba ludności osiedlającej się w gminie • Występowanie obszarów chronionych • Rozwój budownictwa mieszkalnego • Czyste środowisko naturalne • Przychylność władz dla rozwoju mieszkalnictwa • Dostępność do sieci dróg wojewódzkich i powiatowych	• Bardzo mała promocja gospodarcza gminy • Brak ośrodka kultury • Mała oferta kulturalna dla młodzieży • Słabo rozwinięta oferta spędzania wolnego czasu dla mieszkańców • Niski poziom integracji społecznej w niektórych miejscowościach gminy • Niewystarczająca oferta dla seniorów, która podnosiłaby jakość ich życia • Zły stan techniczny dróg • Niewystarczająco rozwinięta infrastruktura sportowo-rekreacyjna w części gminy • Brak wyodrębnienia terenów pod inwestycje dotyczące budownictwa
TURYSTYKA	
• Zasoby terenowe i przyrodnicze pozwalające na ich turystyczne i rekreacyjne wykorzystanie • Wysokie walory przyrodnicze • Bliskość stolicy i innych dużych aglomeracji • Występowanie obszarów chronionych • Dostępność do sieci dróg	• Brak promocji turystycznej gminy • Słabo rozwinięta baza noclegowa • Uboga oferta usług okołoturystycznych • Brak produktów turystycznych • Słabo rozwinięta infrastruktura sportowo-rekreacyjna • Mała liczba szlaków turystycznych • Słabo rozwinięta oferta spędzania

• Brak dużych przedsiębiorstw przemysłowych niszczących krajobraz gminy	wolnego czasu • Zbyt mała ilość ścieżek rowerowych • Zły stan techniczny dróg • Brak Informacji Turystycznej • Brak przynależności do większych organizacji turystycznych • Brak wypracowanej wizji i koncepcji, nakreślającej kierunki turystycznego rozwoju gminy
SZANSE	ZAGROŻENIA
OSIEDLANIE SIĘ	
• Nowy okres programowania funduszy z Unii Europejskiej – możliwość pozyskania środków na rozwój infrastruktury i działań społecznych • Wprowadzenie zmian w planie przestrzennego zagospodarowania gminy w kierunkach oczekiwanych przez mieszkańców • Proces sub-urbanizacji miasta Warszawy • Sprzyjająca polityka kredytowa państwa ułatwiająca pozyskanie środków na mieszkanie • Tendencje do wyprowadzania się poza miasto	• Brak obecności w Warszawskim Obszarze Funkcjonalnym • Degradacja środowiska naturalnego w gminie • Konkurencja ze strony innych gmin • Kryzys w polityce kredytowej • Zawirowania gospodarcze państwa • Wahania na rynku nieruchomości • Powstawanie mody na daną miejscowość
TURYSTYKA	

• nowy okres programowania funduszy z Unii Europejskiej – możliwość pozyskania środków na turystykę • obecność w LGD Perły Mazowsza i możliwość rozwoju turystyki za jej pomocą • Wprowadzenie zmian w planie przestrzennego zagospodarowania gminy w kierunkach oczekiwanych przez potencjalnych inwestorów • Rosnący popyt na turystykę weekendową i wyjazdy blisko miasta • Rozwój małej infrastruktury turystycznej przez inne podmioty	• Konkurencja gmin o zbliżonych walorach przyrodniczych • Duża konkurencja w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych na turystykę • Brak obecności w Warszawskim Obszarze Funkcjonalnym • Kryzys gospodarczy w branży turystycznej • Zmiana preferencji i trendów w turystyce • Zubożenie społeczeństwa – spadek liczby turystów
---	--

II. MISJA, WIZJA, CELE I KIERUNKI ROZWOJU GMINY PRAŻMÓW

1. MISJA I WIZJA ROZWOJU GMINY PRAŻMÓW

Misja

Gmina Prażmów to doskonałe miejsce do życia i wypoczynku, posiadające niespotykane walory przyrodnicze oraz tworzące idealne warunki do osiedlania się i budowania nowych więzi społecznych, będących próbą zaspokojenia potrzeb mieszkańców, w myśl reguły „Gmina ABCD - Atrakcyjna, Bezpieczna, Czysta, Dostępna”.

Wizja

Gmina Prażmów jest:

ATRAKCYJNA poprzez:

- doskonałe warunki do osiedlania się
- dobrze rozwiniętą infrastrukturę sportowo-rekreacyjną, która służy do rekreacji, edukacji, a także poprawy jakości zdrowia i życia mieszkańców gminy
- powstanie obiektów noclegowych, które proponują niespotykaną ofertę turystyczną, zaspokajającą potrzeby turystów mazowieckich odwiedzających gminę podczas krótkich wyjazdów turystycznych bądź konferencyjno-szkoleniowych
- liczne i zadbane miejsca wypoczynku wśród zieleni z dala od miejskiego zgiełku
- wykorzystanie swojego naturalnego położenia w otulinie Chojnowskiego Parku Krajobrazowego i rezerwatu Skarpy Jeziorki jako miejsca idealnego do ekologicznego osiedlania się oraz uprawiania aktywnych form rekreacji

BEZPIECZNA poprzez:

- zaangażowanie mieszkańców we wspólne dbanie o tereny gminy
- dostosowaną do potrzeb i poprawiającą bezpieczeństwo mieszkańców infrastrukturę (drogi, ścieżki pieszko-rowerowe, monitoring)
- budowanie i wzmacnianie więzi sąsiedzkich pomiędzy mieszkańcami

CZYSTA poprzez:

- zrównoważony rozwój gospodarczy z poszanowaniem warunków naturalnych i środowiska
- podejmowanie działań na rzecz ochrony środowiska m.in. poprzez budowę kanalizacji oraz odpowiednią gospodarkę odpadami
- edukację środowiskową - dbałość o zachowanie czystości i naturalnego stanu środowiska

DOSTĘPNA poprzez:

- zapewnienie wysokiej jakości usług i infrastruktury społecznej, edukacyjnej, kulturalnej i sportowej dla mieszkańców
- rozwiniętą komunikację zarówno wewnątrz gminy jak i na zewnątrz do większych aglomeracji (Warszawa, Piaseczno, Grójec)

2. KIERUNKI ROZWOJU GMINY PRAŻMÓW

OBSZAR: Gmina Prażmów jako idealne miejsce do osiedlania się

CELE STRATEGICZNE

CELE OPERACYJNE

Tworzenie warunków do rozwoju budownictwa mieszkaniowego

- utworzenie sieci kanalizacyjnej na terenie gminy
- zwiększenie udziału terenów objętych siecią wodociągową
- zwiększenie dostępu do szerokopasmowego Internetu
- podjęcie starań na rzecz realizacji programu gazyfikacji gminy

Podwyższenie atrakcyjności oferty gminy Prażmów w zakresie kultury, rekreacji, edukacji, informacji i integracji skierowanej do mieszkańców

- rozbudowa sieci szkolnej i przedszkolnej
- utworzenie placówek wsparcia dziennego dla osób niepełnosprawnych i potrzebujących – Dom Pomocy Społecznej i Środowiskowe Domy Pomocy
- organizacja zajęć sportowych i rekreacyjnych, a także zajęć o charakterze edukacyjnym dla dzieci i młodzieży
- rozwój placówek i organizacji dla osób starszych – Klub Seniora, Dom opieki nad osobami starszymi
- powołanie Domu Kultury oraz jego współpraca z działającymi organizacjami, czego wynikiem będzie zintegrowane środowisko zapewniające stały dostęp do kultury dla mieszkańców gminy
- organizowanie pikników, festynów i innych działań zmierzających do integracji mieszkańców gminy (np. kino plenerowe)
- tworzenie przyjaznej atmosfery do zawiązywania nowych stowarzyszeń i organizacji działających w sferze społecznej
- zwiększenie komunikacji władz gminy z jej mieszkańcami

Zapewnienie dostępnej i dopasowanej komunikacji gminnej

- rozwój sieci dróg utwardzonych na terenie gminy
- poprawa jakości dróg
- utworzenie gminnej komunikacji dopasowanej do potrzeb mieszkańców

OBSZAR: Gmina Prażmów miejscem inwestycji i rozwoju opartego o naturalne środowisko przyrodnicze

CELE STRATEGICZNE

CELE OPERACYJNE

Stworzenie warunków przyjaznych dla inwestorów (szczególnie turystycznych), którzy ułożą swój biznes na terenach gminy Prażmów

- stworzenie naturalnych tras (rowerowych, biegowych, pieszych, konnych) w otulinie Chojnowskiego Parku Krajobrazowego
- zwiększenie ilości obiektów sportowych i rekreacyjnych będących poszerzeniem oferty turystycznej gminy
- wyznaczenie terenów pod inwestycje w planach zagospodarowania przestrzennego, z poszanowaniem środowiska naturalnego i zabezpieczeniami prawnymi zapobiegającymi jego degradację

Wzrost ilości oraz jakości działań promocyjnych skierowanych do inwestorów i turystów

- opracowanie i realizacja planów marketingowych ukierunkowanych na wzrost rozpoznawalności gminy Prażmów
- spójny system informacji turystycznej (m.in. oznakowanie szlaków, obiektów, system tablic informacyjnych map informacyjnych mający na celu ułatwienie orientacji na terenie gminy, promocję miejsc atrakcyjnych turystycznie oraz podniesienie estetyki gminy.)

W Gminie Prażmów można wyodrębnić dwa główne obszary gospodarcze, które będą podlegały działaniom strategicznym. Jest to obszar dotyczy osiedlania się i tworzenia warunków dla rozwoju sieci osadniczej. W ramach tego obszaru będą podejmowane działania zmierzające do zapewnienia warunków zarówno infrastrukturalnych jak i budowlanych, które będą pozwalały na rozwój budownictwa z poszanowaniem naturalnego środowiska i wprowadzającego ekologiczne rozwiązania. Drugim aspektem dotyczącym rozwoju osadnictwa, jest zapewnienie nowym jak i obecnym mieszkańcom rozwoju w sferze społecznej. Będzie to dotyczyło zarówno rozwoju w zakresie kultury i edukacji pozaszkolnej, do których dostęp w Gminie Prażmów nie jest wystarczający, a także działań w sferze integracji społeczeństwa, szczególnie w sołectwach, które mają najniższy wskaźnik integracji. Działaniem w ramach tego obszaru będą także działania powiększające infrastrukturę rekreacyjną, która będzie pełniła funkcję miejsca integracji społecznej. Przewidziane są także działania nakierowane na zaspokojenie potrzeb mieszkańców w sferze pomocy społecznej poprzez stworzenie placówek wsparcia.

Drugim obszarem, którego dotyczyć będzie strategia, jest sfera turystyki. Działania będą obejmowały przygotowanie terenów, a także okołoturystycznej infrastruktury do rozwoju tej gałęzi gospodarki na terenach Gminy Prażmów. Wszelka działalność, która będzie podejmowana na terenie Gminy będzie obwarowana zasadami poszanowania środowiska naturalnego, aby w sposób racjonalny korzystać z zasobów natury, a nie je nieodwracalnie wykorzystywać. W tym obszarze zaplanowano także intensywne działania promocyjne, które przyciągną inwestorów, potencjalnych mieszkańców i turystów do Gminy Prażmów oraz wdrożenie spójnego systemu informacji turystycznej mający na celu ułatwienie orientacji na terenie gminy, promocję miejsc atrakcyjnych turystycznie oraz podniesienie estetyki gminy..

III. MACIERZ CELÓW

Wszelkie działania przewidziane w Strategii Rozwoju Gminy Prażmów wprowadzą zmiany, a co za tym idzie będą wpływały na różne aspekty dotyczące Gminy. Niektóre działania mając zbawienny wpływ na jeden sferę życia, mogą mieć negatywny wpływ na inny z nich. Dlatego należy przeprowadzić analizę poszczególnych celów i ich wpływu na 10 wybranych aspektów dotyczących Gminy Prażmów.

Jak zauważono powyżej najlepszy wpływ na Gminę Prażmów będzie miało wprowadzenie Gminnego Ośrodka Kultury, dzięki czemu nie tylko podniesie się jakość życia mieszkańców i wizerunek gminy, ale także to działanie będzie miało pozytywny wpływ przede wszystkim na rozwój kultury i edukacji w Gminie, jak również wpłynie na zwiększoną integrację społeczną i rozwój gospodarczy. To działanie może również podnieść walory turystyczne gminy, natomiast nie ma żadnego wpływu na krajobraz i środowisko naturalne gminy.

Wszystkie działania z zakresu podwyższenia atrakcyjności Gminy Prażmów w zakresie kultury, rekreacji, edukacji, informacji i integracji skierowanej do mieszkańców nie mają żadnego negatywnego wpływu na poszczególne aspekty. Natomiast realizacja celów związanych z zapewnieniem komunikacji i tworzeniem warunków dla inwestorów mogą mieć negatywny wpływ na Gminę w niektórych obszarach. Tymi obszarami jest zazwyczaj znaczący wpływ na środowisko naturalne Gminy.

Tabela 22. Macierz celów Gminy Prażmów

L. p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Jakość życia mieszkańców	Wizerunek gminy	Środowisko naturalne	Kultura	Zdrowie mieszkańców	Edukacja	Rozwój gospodarczy gminy	Turystyka	Krajobraz	Integracja społeczna
1.	Cel strategiczny: Tworzenie warunków do rozwoju budownictwa mieszkaniowego										
	1.1. Utworzenie sieci kanalizacyjnej na terenie gminy	+	+	+	0	+	0	+	+	0	0
	1.2. Zwiększenie udziału terenów objętych siecią wodociągową	+	+	+	0	+	0	+	+	0	0
	1.3. Zwiększenie dostępu do szerokopasmowego Internetu	+	+	0	+	0	+	+	+	0	+
	1.4. Podjęcie starań na rzecz realizacji programu gazyfikacji gminy	+	+	0	0	0	0	+	+	0	0
2.	Cel strategiczny: Podwyższenie atrakcyjności oferty gminy Prażmów w zakresie kultury, rekreacji, edukacji, informacji i integracji skierowanej do mieszkańców.										
	2.1. Rozbudowa sieci szkolnej i przedszkolnej	+	+	0	+	0	+	+	0	0	+
	2.2. Utworzenie placówek wsparcia dziennego dla osób niepełnosprawnych i potrzebujących – Dom Pomocy Społecznej i Środowiskowe Domy Pomocy	+	+	0	0	+	+	0	0	0	+

STRATEGIA ROZWOJU GMINY PRAŻMÓW NA LATA 2015-2024

2.3. Organizacja zajęć sportowych i rekreacyjnych, a także zajęć o charakterze edukacyjnym dla dzieci i młodzieży	+	+	0	+	+	+	0	0	0	+
2.4. Rozwój placówek i organizacji dla osób starszych – Klub Seniora, Dom opieki nad osobami starszymi	+	+	0	0	+	0	0	0	0	+
2.5. Powołanie Domu Kultury oraz jego współpraca z działającymi organizacjami, czego wynikiem będzie zintegrowane środowisko zapewniające stały dostęp do kultury dla mieszkańców gminy	+	+	0	+	0	+	+	+	0	+
2.6. Organizowanie pikników, festynów i innych działań zmierzających do integracji mieszkańców gminy (np. kino plenerowe)	+	+	0	+	0	0	0	+	0	+
2.7. Tworzenie przyjaznej atmosfery do zawiązywania nowych stowarzyszeń i organizacji działających w sferze społecznej	+	+	0	0	+	+	0	0	0	+
2.8. Zwiększenie komunikacji władz gminy z jej mieszkańcami	+	+	0	0	0	0	0	0	0	+
3.	Cel strategiczny: Zapewnienie dostępnej i dopasowanej komunikacji gminnej									
3.1. Rozwój sieci dróg utwardzonych na terenie gminy	+	+	-	0	0	0	+	+	-	0
3.2. Poprawa jakości dróg	+	+	-	0	0	0	0	+	-	0
3.3. Utworzenie gminnej komunikacji dopasowanej do potrzeb mieszkańców	+	+	-	0	0	0	0	0	0	0
4.	Cel strategiczny: Stworzenie warunków przyjaznych dla inwestorów (szczególnie turystycznych), którzy ulokują swój biznes na terenach gminy Prażmów									
4.1. Stworzenie naturalnych tras (rowerowych, biegowych, pieszych, konnych) w otulinie Chojnowskiego Parku Krajobrazowego	+	+	-	0	+	0	0	+	-	+
4.2. Zwiększenie ilości obiektów sportowych i rekreacyjnych będących poszerzeniem oferty turystycznej gminy	+	+	-	+	+	0	0	+	-	+
4.3. Wyznaczenie terenów pod inwestycje w planach zagospod. przestrzennego, z poszanowaniem środowiska naturalnego i zabezpieczeniami prawnymi zapobiegającymi jego degradację	-	+	-	0	0	0	+	+	-	0
5.	Cel strategiczny: Wzrost ilości oraz jakości działań promocyjnych skierowanych do inwestorów i turystów									
5.1. Opracowanie planów marketingowych ukierunkowanych na wzrost rozpoznawalności gminy Prażmów	0	+	0	0	0	0	+	+	0	0
5.2. spójny system informacji turystycznej	+	+	+	+	0	+	+	+	+	+

IV. SPÓJNOŚĆ STRATEGII Z DOKUMENTAMI WYŻSZEGO RZĘDU

Zgodność dokumentami strategicznymi na poziomie europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym:

1. Europa 2020;

Strategia Europa 2020 obejmuje trzy wzajemnie ze sobą powiązane priorytety:

- rozwój inteligentny: rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji;
- rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej;
- rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

Strategia skupia się na docelowych wskaźnikach obejmujących m.in.:

- wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lat powinien wynosić 75%;
- liczbę osób przedwcześnie kończących naukę szkolną należy ograniczyć do 10%, a co najmniej 40% osób z młodego pokolenia powinno zdobywać wyższe wykształcenie;
- liczbę osób zagrożonych ubóstwem należy zmniejszyć o 20 mln.

Strategia Rozwoju Gminy Prażmów poprzez szczególny nacisk na rozwój kapitału społecznego oraz zrównoważony, prowadzony z poszanowaniem środowiska naturalnego, rozwój gospodarki gminy, pośrednio, w ramach swojej właściwości terytorialnej wpisuje się w cele Europa 2020.

2. Strategia Rozwoju Kraju do roku 2020;

W nowym systemie do głównych dokumentów strategicznych, na podstawie których prowadzona jest polityka rozwoju, należą: długookresowa strategia rozwoju kraju - DSRK (Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności), określająca główne trendy, wyzwania oraz koncepcję rozwoju kraju w perspektywie długookresowej, średniookresowa strategia rozwoju kraju - ŚSRK (Strategia Rozwoju Kraju 2020) – najważniejszy dokument w perspektywie średniookresowej, określający cele strategiczne rozwoju kraju do 2020 r., kluczowy dla określenia działań rozwojowych, w tym możliwych do sfinansowania w ramach przyszłej perspektywy finansowej UE na lata 2014-2020 oraz 9 zintegrowanych strategii, służących realizacji założonych celów rozwojowych: Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki, Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego, Strategia Rozwoju Transportu, Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko, Sprawne Państwo, Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego, Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie, Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego RP, Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa. DSRK, ŚSRK oraz 9 strategii zintegrowanych łączy spójna hierarchia celów i

kierunków interwencji. W strategiach zintegrowanych nastąpiło odejście od wąskiego sektorowego podejścia na rzecz integracji obszarów oraz przenikania się różnych zjawisk i procesów. Szczególną rolę w systemie pełni Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego, która wskazuje zakres terytorialnego wpływu interwencji realizowanych w ramach różnych polityki publicznych, a więc również w ramach pozostałych strategii zintegrowanych. Przedstawia ona kluczowe dla rozwoju regionalnego wyzwania oraz zarysowuje cele rozwojowe w odniesieniu do różnego rodzaju obszarów uwzględniając funkcje przez nie pełnione, występujące potencjały oraz bariery.

Strategia Rozwoju Kraju 2020 oparta jest na scenariuszu stabilnego rozwoju. Strategia średniookresowa wskazuje działania polegające na usuwaniu barier rozwojowych, swoistych „wąskich gardeł”, w tym słabości polskiej gospodarki ujawnionych przez kryzys gospodarczy, jednocześnie koncentrując się na potencjałach społeczno-gospodarczych i przestrzennych, które odpowiednio wzmocnione będą stymulowały rozwój.

Strategia Rozwoju Gminy Prażmów poprzez nacisk na rozwój i aktywizację kapitału społecznego oraz zrównoważony, prowadzony z poszanowaniem środowiska naturalnego, rozwój gospodarki gminy, w swoich założeniach wpisuje się w Strategię Rozwoju Kraju do roku 2020.

3. Raport „Polska 2030. Wyzwania rozwojowe;

Raport Polska 2030. Wyzwania rozwojowe, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, lipiec 2009.

Podstawą diagnostyczną dla przygotowywanych krajowych strategii rozwoju jest Raport Polska 2030. Wyzwania rozwojowe, prezentujący wyzwania i rekomendacje w kluczowych dla rozwoju obszarach funkcjonowania państwa. Jedną z głównych rekomendacji raportu jest stwierdzenie, że polityka gospodarcza musi się odnaleźć wobec jednoczesnych wyzwań w zakresie likwidacji „zapóźnień” i wspierania kreacji nowych przewag konkurencyjnych. Dlatego obok wspierania biegunów wzrostów (czyli procesów polaryzacyjnych), trzeba przede wszystkim stworzyć warunki dla dyfuzji – tego wszystkiego, co będzie sprzyjało wyrównywaniu szans edukacyjnych, zwiększało dostępność transportową każdego miejsca w kraju, likwidowało groźbę wykluczenia cyfrowego, poprawiało, poziom integracji społecznej, budowało solidarność pokoleń, dawało poczucie możliwości urzeczywistnienia własnych aspiracji.

Strategia Rozwoju Gminy Prażmów poprzez swoje założenia, a przede wszystkim nadrzędny cel rozwoju Gminy w kierunku poprawy warunków życia mieszkańców, tworzenia idealnych warunków do osiedlania się i budowania nowych więzi społecznych oraz rozwój wysokiej jakości usług publicznych wychodzi naprzeciw wskazanym wyzwaniom rozwojowym.

4. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030;

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, przyjęta przez Radę Ministrów 13 grudnia 2011 r.

Ramy przestrzenne dla prowadzenia polityki rozwoju w Polsce, w tym realizacji poszczególnych strategii rozwojowych stanowi koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju (Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030). Jest to główny dokument strategiczny kreujący ład przestrzenny w Polsce oraz porządkujący zagadnienia związane z rozwojem – w którym przestrzeń traktowana jest jako płaszczyzna odniesienia dla działań rozwojowych.

Zastosowane w KPZK 2030 zintegrowane podejście do zagadnień rozwoju powoduje, że przestrzeń kraju widziana jest jako obszar różnicowania przebiegu i efektów procesów społeczno-gospodarczych, środowiskowych i kulturowych. Procesy te w dużej mierze są niezależne od istniejących struktur administracyjnych zarządzania procesami rozwojowymi. Wymaga to odejścia w ramach polityki przestrzennej od tradycyjnie definiowanych obszarów interwencji: np. obszary wiejskie – miasto, na rzecz zindywidualizowanego podejścia do różnych terytoriów wyznaczanych na podstawie cech społeczno-gospodarczych i przestrzennych w ujęciu dynamicznym.

Ze względu na strategiczną rolę dokumentu KPZK 2030 nie formułuje ustaleń i zaleceń odnoszących się do przygotowania i wyznaczania programów zadań celu publicznego o charakterze inwestycyjnym, pozostawiając to, jak wspomniano powyżej, dokumentom strategicznym i realizacyjnym pozostającym domeną poszczególnych ministrów oraz jednostek samorządu terytorialnego.

Strategia Rozwoju Gminy Prażmów poprzez swoje założenia, a przede wszystkim wskazanie celów rozwojowych i kluczowych zamierzeń inwestycyjnych wpisuje się w tą nową koncepcję kształtowania polityki przestrzennej.

5. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie (KSRR)

Dokument przyjęty przez Radę Ministrów uchwałą w dniu 13 lipca 2010 r.

Celem strategicznym polityki regionalnej, określonym w KSRR, jest efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych oraz terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym.

KSRR ustala trzy cele szczegółowe do 2020 roku:

- Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów,
- Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie procesom marginalizacji na obszarach problemowych,

- Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie.

Strategia Rozwoju Gminy Prażmów poprzez swoje założenia, a przede wszystkim wykorzystanie potencjałów endogenicznych obszaru Gminy dla osiągnięcia celów rozwoju wpisuje się w cele szczegółowe oraz założenia KSRR.

6. Umowa Partnerstwa na lata 2014-2020

Umowa Partnerstwa to najważniejszy dokument określający strategię inwestowania nowej puli funduszy europejskich w ramach polityki spójności, wspólnej polityki rolnej oraz wspólnej polityki rybołówstwa. Na podstawie Umowy podpisanej przez Komisję Europejską 23 maja 2014 roku Polska otrzyma od Unii Europejskiej 82,5 mld euro na realizację polityki spójności.

Wyróżniono cztery priorytety, na których skupiać się będzie wydatkowanie unijnych środków. Są to:

- otoczenie sprzyjające przedsiębiorczości i innowacjom;
- spójność społeczna i aktywność zawodowa;
- infrastruktura sieciowa na rzecz wzrostu zatrudnienia;
- środowisko i efektywne zarządzanie zasobami.

Autorzy UP określili główne problemy rozwojowe kraju, takie jak:

- niska konkurencyjność gospodarki (m.in. niska dostępność transportowa kraju w układzie europejskim, niewystarczający poziom bezpieczeństwa energetycznego, niepełne wykorzystanie zasobów rynku pracy);
- niewystarczająca spójność społeczna i terytorialna (wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego, niewystarczająca dostępność transportowa w układzie krajowym i regionalnym, niewystarczająca kompetencje cyfrowe);
- niewystarczająca sprawność i efektywność państwa w obszarze kluczowym dla konkurencji gospodarki (nieoptymalne warunki administracyjno - prawne dla rozwoju przedsiębiorczości, niski stopień wykorzystania technologii informacyjno - komunikacyjnych w usługach publicznych).

W odpowiedzi na zidentyfikowane problemy określono następujące cele tematyczne, które będą realizowane w latach 2014-2020 poprzez wdrażanie programów operacyjnych:

1. Badania naukowe, rozwój technologiczny i innowacje;
2. Zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości technologii informacyjno-komunikacyjnych;

3. Podnoszenie konkurencyjności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, sektora rolnego oraz sektora rybołówstwa i akwakultury;
4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach;
5. Promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem;
6. Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów;
7. Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastruktur sieciowych;
8. Wspieranie zatrudnienia i mobilności pracowników;
9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem;
10. Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie;
11. Wzmacnianie potencjału instytucjonalnego i skuteczności administracji publicznej

Strategia Rozwoju Gminy Prażmów poprzez swoje założenia, a przede wszystkim w części kluczowych zamierzeń inwestycyjnych wpisuje się w nowe cele finansowania Umowy Partnerskiej.

7. Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2030

Załącznik do Uchwały nr 158/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 października 2013 r.

Z uwagi na duże zróżnicowanie przestrzenne rozwoju województwa mazowieckiego, konieczne jest prowadzenie polityki zmniejszającej te dysproporcje. Nadrzędnym (głównym) celem Strategii jest zatem spójność terytorialna, rozumiana jako zmniejszenie dysproporcji rozwoju w województwie mazowieckim oraz wzrost znaczenia Obszaru Metropolitalnego Warszawy w Europie, co w konsekwencji przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców.

Oprócz celu priorytetowego w dokumencie przyjęto trzy cele strategiczne: Wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii, Poprawę dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego, Poprawę jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki.

Dla Gminy Prażmów szczególnie istotne są dwa poniższe cele strategiczne:

- Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego, w tym realizacji działań w kierunku:

- Zwiększenia dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu;
 - Spójności wewnątrzregionalnej – koncentracji na najbardziej zapóźnionych podregionach;
 - Rozwoju form transportu przyjaznych dla środowiska i mieszkańców;
 - Zapobiegania nadmiernej suburbanizacji i kreowania ładu przestrzennego;
- Poprawa jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki, tym realizacji działań w kierunku:
 - Rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego;
 - Aktywizacji rezerw rynku pracy oraz działania na rzecz poprawy sytuacji demograficznej;
 - Wzrostu wykorzystania zasobów ludzkich poprzez zwiększenie mobilności zawodowej i przestrzennej;
 - Przeciwdziałania zjawisku wykluczenia społecznego, integracja społeczna;
 - Wyrównania szans edukacyjnych;
 - Podnoszenia standardów funkcjonowania infrastruktury społecznej oraz działania na rzecz ochrony zdrowia i bezpieczeństwa publicznego.

Strategia Rozwoju Gminy Prażmów poprzez swoje założenia, a przede wszystkim wskazanie celów rozwojowych i kluczowych zamierzeń inwestycyjnych wpisuje się w strategię województwa.

8. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Piaseczyńskiego;

Przyjęta uchwałą nr XV/12/04 z dn. 27.02.2004 r.

Strategia powiatu dąży do ograniczenia zagrożeń przy maksymalnym wykorzystaniu szans, wynikających z obecnych i przyszłych uwarunkowań rozwoju. Jednym z głównych uwarunkowań rozwoju jest przewidywany dynamiczny rozwój Warszawy i wyważony rozwój całego Obszaru Metropolitalnego Warszawy. Proces urbanizacji powiatu piaseczyńskiego należy ukierunkować na rozwój funkcji mieszkaniowej i turystyczno-rekreacyjnej oraz drobnej i średniej przedsiębiorczości przy zachowaniu wysokich standardów środowiska przyrodniczego.

Strategia Rozwoju Gminy Prażmów poprzez swoje założenia, a przede wszystkim w części kluczowych zamierzeń inwestycyjnych wpisuje się w kierunki działań dla powiatu.

9. Lokalne dokumenty planistyczne i strategiczne

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Prażmów

Studium, zatwierdzone uchwałą Rady Gminy nr XXVIII/192/2012 Rady Gminy w Prażmowie z dnia 30 października 2012 roku, określa podstawowe kierunki zagospodarowania dla Gminy. Biorąc

za podstawę rozpoznane, w trybie sporządzania studium, uwarunkowania określa się następujące wskazania rozwoju zagospodarowania przestrzennego dla gminy Prażmów:

- Planowana struktura funkcjonalno – przestrzenna gminy Prażmów sankcjonuje obecny przestrzenny rozkład funkcji, a także intensywność i kierunki przemian przestrzennych, związanych z położeniem w obszarze metropolitalnym Warszawy.
- Na terenie gminy Prażmów planuje się przede wszystkim rozwój funkcji mieszkaniowej wraz z towarzyszącymi usługami, a także rozwój funkcji turystycznej, działalności gospodarczej, usług sportu i rekreacji, infrastruktury społecznej. Jednocześnie promuje się rozwój usług, w tym także produkcyjnych.

Studium nie odnosi się bezpośrednio do działań związanych z realizacją strategii, przy czym niniejsza strategia uwzględnia proponowane w Studium kierunki rozwoju zagospodarowania przestrzennego Gminy Prażmów.

Znaczna część terenów Gmin jest też objęta lub w trakcie obejmowania miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego – dotyczy to m.in. miejscowości Krępa, Kamionka, Jaroszowa Wola, Jezórko, Ustanówek, Ustanów czy Uwieliń. Pełna lista uchwalonych i będących w trakcie opracowania planów dostępna jest w Biuletynie Informacji Publicznej gminy Prażmów: <http://www.bip.prazmow.pl>. Niniejsza strategia pozostaje w zgodzie z miejscowymi planami zagospodarowania ponieważ są one podstawowymi aktami prawnymi służącymi do realizacji polityki przestrzennej na obszarze gminy. Niosą one za sobą szereg skutków zarówno prawnych, ekonomicznych, środowiskowych jak i społecznych a jedną z podstawowych funkcji planów jest koordynacja aktywności inwestycyjnej na obszarach objętych planami oraz koordynacja ze względu na wykonywanie tych właśnie aktywności poprzez określone osoby lub jednostki

10. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Prażmów na lata 2015-2024 – projekt

Wizją Programu Rewitalizacji i naczelnym celem planowanej rewitalizacji jest poprawa poziomu życia zarówno mieszkańców rewitalizowanych części, jak i całej Gminy. Wszystkie planowane działania muszą zmierzać do ożywienia społecznego, gospodarczego, poprawę poziomu funkcjonalnego infrastruktury służącej mieszkańcom, a także wzrost konkurencyjności rewitalizowanego obszaru, przynajmniej w regionie.

W celu porządkującym wszystkie bardziej już szczegółowe cele i działania w ramach niniejszego programu podzielono je ze względu na przeważające ich cechy na trzy różne sfery działań:

1. Sferze społecznej
2. Sferze gospodarczej

3. Sferze urbanistycznej.

Program Rewitalizacji wobec niniejszej Strategii stanowi dokument szczegółowy i uwzględnia kierunki rozwoju Gminy Prażmów wyrażone w Strategii.

V. SYSTEM WDRAŻANIA I MONITOROWANIA STRATEGII

1. SYSTEM WDRAŻANIA STRATEGII GMINY PRAŻMÓW

Przygotowanie strategii rozwoju Gminy Prażmów to pierwszy krok strategicznego zarządza Gminą. Ów dokument należy następnie zatwierdzić, czego powinna dokonać Rada Gminy Prażmów, a następnie przejść do jego realizacji. Po przeprowadzeniu kolejnych etapów strategii należy monitorować jej wdrażanie, a także przeprowadzić jej ocenę (ewaluację), po której może być konieczność wykonania aktualizacji strategii.

Strategia Rozwoju Gminy Prażmów wskazuje najistotniejsze kierunki rozwoju gminy oraz sposoby ich osiągnięcia. System jej wdrażania powinno oprzeć się o podstawowe założenia w systemach zarządzania projektami, które mówią o tym, że najistotniejszą rolę pełni kierownik projektu. Taką osobą w Gminie Prażmów powinien być Wójt Gminy, który będzie sprawował kontrolę nad podejmowanymi działaniami, a także ponosił odpowiedzialność za realizację strategii. Wójt Gminy powinien być wsparty specjalnie powołanym Zespołem do spraw Wdrażania Strategii. Wszelkie problemy w realizacji Strategii będą natychmiast zgłaszane Wójtowi, w celu omówienia i rozwiązania zaistniałej sytuacji.

Cele bezpośrednie i pośrednie zapisane w dokumencie będą realizowane poprzez konkretne wydziały Gminy Prażmów, jak również jednostki podległe Urzędowi. Wymieniony wcześniej Zespół ds. Wdrażania Strategii powinien być zwoływany co najmniej raz w roku i odpowiadać za przygotowanie sprawozdania z realizacji Strategii Rozwoju Gminy za poprzedni rok. W dokumencie powinny znaleźć się następujące informacje:

- zadaniach zakończonych
- stopniu zaawansowania rozpoczętych prac
- zadaniach, które się nie rozpoczęły wraz z podaniem przyczyny opóźnienia
- Wnioski z realizacji Strategii Rozwoju Gminy
- Propozycje zmian w dokumencie

Przygotowane sprawozdanie będzie przedstawiane Wójtowi i Radzie Gminy.

2. MONITORING I EWALUACJA STRATEGII ROZWOJU GMINY

Monitoring i ewaluacja są nieodłącznymi elementami procesu planowania strategicznego oraz realizacji założonych działań. Proces ten dotyczy głównie gromadzenia danych, ich analizy i interpretacji, co z kolei pozwala ocenić stopień realizacji Strategii oraz wprowadzić ewentualne zmiany i korekty.

Celem systemu monitorowania i ewaluacji jest:

- ocenianie skuteczności Strategii,

– dostarczenie informacji niezbędnych do ewaluacji i w konsekwencji podjęcia decyzji o aktualizacji Strategii w całości bądź jej części.

Monitorowanie Strategii Rozwoju Gminy Prażmów powinno się odbywać raz w roku poprzez sporządzenie przez Zespół ds. Wdrażania Strategii sprawozdania z realizacji Strategii.

Proces ewaluacji czyli pomiaru osiągniętego rezultatu i oceny skuteczności wykorzystania nakładów użytych do realizacji Strategii, a także sprawdzenia czy podjęte decyzje są prawidłowe i zbierania informacji pomocnych w podejmowaniu kolejnych decyzji, powinien odbyć się dwukrotnie. Pierwsza ewaluacja powinna zostać przeprowadzona mniej więcej w połowie okresu obowiązywania Strategii, czyli w 2020 roku oraz na zakończenie okresu strategicznego czyli w 2024 roku.

Ewaluację najlepiej przeprowadzać analizujący wyniki, czyli sprawdzać i analizować w jakim stopniu założony wynik został zrealizowany. Dzięki temu ocenimy stopień przybliżania się do misji i wizji określonych w Strategii.

Do oceny stopnia realizacji Strategii Rozwoju Gminy Prażmów będzie służył indywidualny pakiet wskaźników dla Gminy, które powinny być zrealizowane do w danym czasie.

Tabela 23. Wskaźniki realizacji Strategii Rozwoju Gminy Prażmów

Wskaźnik	Wartość	Docelowy rok osiągnięcia wskaźnika
Utworzenie sieci kanalizacyjnej		2018
Zwiększenie sieci wodociągowej (stan bazowy: 2015)	30%	2020
Zwiększenie sieci szerokopasmowego Internetu (rokrocznie, stan bazowy: 2015)	10%	2020
Powstanie placówki edukacyjnej (szkoły podstawowej / gimnazjum / przedszkola)	3	2020
Utworzenie placówki wsparcia dziennego dla osób niepełnosprawnych	2	2025
Wzrost organizacji zajęć sportowych i rekreacyjnych (rokrocznie, stan bazowy: 2015)	20%	2020
Powstanie placówki dla osób starszych	1	2018
Powołanie Ośrodka Kultury	1	2019
Organizacja corocznych pikników i festynów na terenie Gminy o zasięgu gminnym i minimalnej liczbie uczestników równej 1000 osób	3 w roku	2020
Powstanie nowych stowarzyszeń na terenie	10	2020

Gminy		
Wzrost ilości dróg utwardzonych (rocznie, stan bazowy: 2016)	20%	2024
Modernizacja istniejących dróg (corocznie, stan bazowy: 2016)	10%	2024
Utworzenie gminnej komunikacji	1	2022
Utworzenie tras rekreacyjnych w otulinie Chojnowskiego Parku Krajobrazowego	4	2020
Opracowanie planów zagospodarowania przestrzennego z wyznaczonymi terenami pod inwestycje	5	2024
Opracowanie corocznego planu marketingowego w zakresie promocji turystyki Gminy Prażmów	1 rocznie	2024

WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY GMINY PRAŻMÓW NA LATA 2015-2024 ORAZ WYKAZ INNYCH DZIAŁAŃ PRIORYTETOWYCH

ZAŁĄCZNIK NR 1 DO STRATEGII ROZWOJU GMINY PRAŻMÓW NA LATA 2015 – 2024

1. Infrastruktura drogowa

L P	NAZWA ZADANIA / PROJEKT U INWESTY CYJNEGO	PRZEWID YWANY CAŁKOWI TY KOSZT REALIZAC JI ZADANIA/ PROJEKT U W ZŁ	PRZEWIDYWANE KOSZTY REALIZACJI ZADANIA /PROJEKTU W ROKU:										PRZEWIDYWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA ZADANIA/PROJEKTU W LATACH 2015-2024			
			2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	OGÓŁEM	Z TEGO		
														BUDŻET GMINY	FUNDUS ZE UE	INNE ŹRÓDŁ A FINANS OWANI A
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15,00 zł	16	17
1.	Odbudowa nawierzchni drogi Gabryelin-Biały Ług ul. Zielonych Sosn	160 000,00 zł	160 000,00 zł										160 000,00 zł	160 000,00 zł		
2.	Odbudowa nawierzchni drogi w Kolonii Goścień	180 000,00 zł	180 000,00 zł										180 000,00 zł	180 000,00 zł		

	yce ul. Główna													
3.	Odbudowa nawierzchni Uwierliny - Brónistawów	67 500,00 zł	67 500,00 zł								67 500,00 zł	675 000,00 zł		
4.	Odbudowa nawierzchni drogi w Jaroszwie j Woli ul. Leśnej	120 000,00 zł	120 000,00 zł								120 000,00 zł	120 000,00 zł		
5.	Budowa drogi Prażmów ul. Kołczatki	304 000,00 zł	304 000,00 zł								304 000,00 zł	116 000,00 zł	188 000,00 zł	
6.	Budowa drogi Prażmów ul. Zakole	120 000,00 zł	120 000,00 zł								120 000,00 zł	50 000,00 zł	70 000,00 zł	
7.	Budowa drogi Prażmów ul. Biesiadna	380 000,00 zł	380 000,00 zł								380 000,00 zł	100 000,00 zł	280 000,00 zł	
8.	Budowa drogi Zawodne ul. Słoneczna	190 000,00 zł	190 000,00 zł								190 000,00 zł	90 000,00 zł	100 000,00 zł	
9.	Odbudowa nawierzchni drogi w Dobrzeńcu	240 000,00 zł	240 000,00 zł								240 000,00 zł	90 000,00 zł	150 000,00 zł	

	y ul. Bażančia														
1 0.	Budowa drogi w Dobrzeńc y ul. Żurawia	320 000,00 zł		320 000,00 zł								320 000,00 zł	120 000,00 zł	200 000,00 zł	
1 1.	Budowa drogi Ustanów ul. Astrów	98 000,00 zł		98 000,00 zł								98 000,00 zł	28 000,00 zł	70 000,00 zł	
1 2.	Budowa drogi Ustanów ul. Krokus ów	98 000,00 zł		98 000,00 zł								98 000,00 zł	28 000,00 zł	70 000,00 zł	
1 3.	Budowa drogi Ustanów ul. Tulipanó w	98 000,00 zł		98 000,00 zł								98 000,00 zł	28 000,00 zł	70 000,00 zł	
1 4.	Budowa drogi Ustanów ul. Konwalio wa	160 000,00 zł		160 000,00 zł								160 000,00 zł	60 000,00 zł	100 000,00 zł	
1 5.	Budowa drogi Nowy Prażmów ul. Leśna	980 000,00 zł		980 000,00 zł								980 000,00 zł	280 000,00 zł	700 000,00 zł	
1 6.	Budowa oświetleni a ulicznego Prażmów ul. Kończatki	20 000,00 zł				20 000,00 zł						20 000,00 zł	20 000,00 zł		

1 7.	Budowa oświetlenia ulicznego Nowy Prażmów ul. Leśna	50 000,00 zł				50 000,00 zł						50 000,00 zł	15 000,00 zł	35 000,00 zł	
1 8.	Budowa drogi Jeziórko ul. Brzozowa	275 000,00 zł				275 000,00 zł						275 000,00 zł	95 000,00 zł	180 000,00 zł	
1 9.	Budowa drogi tłuczniem Jeziórko ul. Jutrzenki	42 000,00 zł				42 000,00 zł						42 000,00 zł	42 000,00 zł		
2 0.	Modernizacja mostu na rzece Zielonej w Uwiellnach	420 000,00 zł				420 000,00 zł						420 000,00 zł	120 000,00 zł	300 000,00 zł	
2 1.	Modernizacja drogi w Wólce Grójecka	525 000,00 zł					525 000,00 zł					525 000,00 zł	135 000,00 zł	390 000,00 zł	
2 2.	Budowa drogi w Woli Prażmowskiej ul. Południowa	830 000,00 zł					830 000,00 zł					830 000,00 zł	230 000,00 zł	600 000,00 zł	
2 3.	Modernizacja drogi w	610 000,00 zł						610 000,00 zł				610 000,00 zł	160 000,00 zł	450 000,00 zł	

	Wągorodni e ul. Stonieczne														
2 4.	Budowa chodnika wzdłuż ul. Stonieczne j w Wągorodni e	50 000,00 zł						50 000,00 zł					50 000,00 zł	15 000,00 zł	35 000,00 zł
2 5.	Budowa oświetleni a przy drodze Nowe Wągorodno -Chosna ul. Wschodni a	68 000,00 zł						68 000,00 zł					68 000,00 zł	18 000,00 zł	50 000,00 zł
2 6.	Budowa drogi Nowy Prażmów ul. Zachodnia	120 000,00 zł						120 000,00 zł					120 000,00 zł	50 000,00 zł	70 000,00 zł
2 7.	Przebudo wa kładki na rzecze Jeziorce w Prażmowi e	180 000,00 zł						180 000,00 zł					180 000,00 zł	50 000,00 zł	130 000,00 zł
2 8.	Remont mostu na rzece Jeziorce w Prażmowi e	240 000,00 zł						240 000,00 zł					240 000,00 zł	60 000,00 zł	180 000,00 zł
2 9.	Budowa drogi Błonie -	350 000,00 zł						350 000,00 zł					350 000,00 zł	90 000,00 zł	260 000,00 zł

	Wola Prążmowska ul. Błońska do ul. Dębowej														
30.	Budowa oświetlenia przy ul. Dębowej w Woli Wądrodzkiej	30 000,00 zł						30 000,00 zł				30 000,00 zł	30 000,00 zł		
31.	Budowa drogi w Woli Wądrodzkiej ul. Wiatraczna	100 000,00 zł						100 000,00 zł				100 000,00 zł	30 000,00 zł	70 000,00 zł	
32.	Budowa drogi w Woli Wądrodzkiej ul. Jarzębionowa	170 000,00 zł						170 000,00 zł				170 000,00 zł	50 000,00 zł	120 000,00 zł	
33.	Modernizacja drogi w uwielnach ul. Szlacheckiej	160 000,00 zł						160 000,00 zł				160 000,00 zł	50 000,00 zł	110 000,00 zł	
34.	Budowa drogi na odcinku Kędzierówka przez przejazd kolejowy	450 000,00 zł						450 000,00 zł				450 000,00 zł	150 000,00 zł	300 000,00 zł	

	do Kępny														
3 5.	Modernizacja drogi w Kępnie ul. Dojazdowej	180 000,00 zł								180 000,00 zł		180 000,00 zł	60 000,00 zł	120 000,00 zł	
3 6.	Budowa drogi leśniczowskiej na odcinku Uwielnin-Kędzierów	650 000,00 zł								650 000,00 zł		650 000,00 zł	170 000,00 zł	480 000,00 zł	
3 7.	Modernizacja drogi w Jezioroku ul. Kościelnej	180 000,00 zł								180 000,00 zł		180 000,00 zł	60 000,00 zł	120 000,00 zł	
3 8.	Modernizacja drogi w Zawodnem ul. Miła	157 000,00 zł								157 000,00 zł		157 000,00 zł	47 000,00 zł	110 000,00 zł	
3 9.	Budowa drogi w Zawodnem ul. Leśna	90 000,00 zł								90 000,00 zł		90 000,00 zł	30 000,00 zł	60 000,00 zł	
4 0.	Budowa drogi w Łosiu ul. Skowronków	250 000,00 zł								250 000,00 zł		250 000,00 zł	70 000,00 zł	180 000,00 zł	

4 1.	Budowa drogi w Piskórcu ul. Zielona	180 000,00 zł									180 000,00 zł	180 000,00 zł	60 000,00 zł	120 000,00 zł	
4 2.	Budowa drogi w Piskórcu ul. Podlesna	220 000,00 zł									220 000,00 zł	220 000,00 zł	70 000,00 zł	150 000,00 zł	
4 3.	Budowa drogi w Piskórcu ul. Polna	280 000,00 zł									280 000,00 zł	280 000,00 zł	90 000,00 zł	190 000,00 zł	
4 4.	Budowa tłucznem drogi w Krupiej Wólce	42 000,00 zł									42 000,00 zł	42 000,00 zł	42 000,00 zł		
4 5.	Modernizacja Łoś ul. Spółdzielcza	225 000,00 zł									225 000,00 zł	225 000,00 zł	95 000,00 zł	130 000,00 zł	
4 6.	Modernizacja ul. Podlesnej w Łosiu	90 000,00 zł									90 000,00 zł	90 000,00 zł	30 000,00 zł	60 000,00 zł	
4 7.	Budowa oświetlenia przy ul. Polnej w Łosiu	40 000,00 zł									40 000,00 zł	40 000,00 zł	15 000,00 zł	35 000,00 zł	
4 8.	Budowa drogi Wilcza Wólka-Prażmów ul. Prażmowski kiej I Kościelnej	1 147 000,00 zł									1 147 000,00 zł	1 147 000,00 zł	300 000,00 zł	847 000,00 zł	

4.	Dach Jaroszwowa Wola	130 000,00 zł			130 000,00 zł										130 000,00 zł		
5.															0,00 zł		
6.	Kanalizacja – etap I	30 190 000,00 zł			190 000,00 zł	10 000 000,00 zł	10 000 000,00 zł	10 000 000,00 zł							30 190 000,00 zł		
7.	Rozbudowa szkoły w Uwielnach	wymaga skosztorysowania													wymaga skosztorysowania		
8.	Remont dworu Ryxów – projekt	100 000,00 zł			100 000,00 zł										100 000,00 zł		
9.	Renowacja dworku Wola Prażmowska	wymaga skosztorysowania			wymaga skosztorysowania	wymaga skosztorysowania									wymaga skosztorysowania		
	RAZEM	30 191 600,07 zł	1157,46 zł	590,33 zł	911,28 zł	10 000 130,00 zł	10 000 000,00 zł	10 000 000,00 zł	0	0	0	0	0	0	30 191 591,07 zł		

3. Pozostałe zadania priorytetowe

a. Planowane inwestycje Gminnego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji

LP.	NAZWA ZADANIA / PROJEKTU INWESTYCYJNEGO	PRZEWIDYWANY CAŁKOWITY KOSZT REALIZACJI ZADANIA/PROJEKTU W ZŁ
1.	Projekt kanalizacji I Etap	190 000
2.	Budowa I etap kanalizacji	30 000 000
3.	Projekt kanalizacji II-X Etap	4 000 000
4.	Budowa kanalizacji II-X Etap	270 000 000
5.	Projekt spinki wodociągu ul. Królewska z ul. Kasztanową Ustanów	5 000
6.	Budowa spinki ul. Królewskiej z ul. Kasztanową Ustanów 200 mb	wymaga

		skosztorysowania
7.	Projekt sieci wodociągowej ul. Morelowa Łoś	5 000
8.	Budowa sieci wodociągowej ul. Morelowej Łoś 200 mb	wymaga skosztorysowania
9.	Projekt sieci wodociągowej ul. Wiśniowej Łoś	5 000
10.	Budowa sieci wodociągowej ul. Wiśniowej Łoś 200 mb	wymaga skosztorysowania
11.	Projekt sieci wodociągowej w ul. równoległej do Morelowej Łoś	5 000
12.	Budowa sieci wodociągowej ul. równoległej bez nazwy do Morelowej Łoś 200 mb	5 000
13.	Projekt sieci wodociągowej w ul. Bursztynowej w Jeziórko	5 000
14.	Budowa sieci wodociągowej w ul. Bursztynowej w Jeziórko 500 mb.	wymaga skosztorysowania
15.	Budowa sieci wodociągowej ul. Polna Kamionka 1300 mb	171 900
16.	Projekt sieci wodociągowej ul. Leśna dz.341/44 Nowy Prażmów	5 000
17.	Budowa sieci wodociągowej ul. Leśna dz.341/44 Nowy Prażmów 350 mb	wymaga skosztorysowania
18.	Projekt sieci wodociągowej ul. Sportowa dz.52/12 Wągradno	15 000
19.	Budowa sieci wodociągowej ul. Sportowa dz.52/12 Wągradno 500 mb	
20.	Projekt sieci wodociągowej w Ludwikowie	15 000
21.	Budowa sieci wodociągowej w Ludwikowie 1100 mb	wymaga skosztorysowania
22.	Projekt sieci wodociągowej w ul. Akacjowej dz.24/46 Piskórka	5 000
23.	Budowa sieci wodociągowej w ul. Akacjowej dz.24/46 Piskórka 200 mb	
24.	Projekt sieci wodociągowej dz.79/59 Ławki	15 000
25.	Budowa sieci wodociągowej dz.79/59 Ławki 1000 mb	wymaga skosztorysowania
26.	Projekt sieci wodociągowej Wilcza Wólka	10 000
27.	Budowa sieci wodociągowej Wilcza Wólka 100 mb	wymaga skosztorysowania
28.	Projekt sieci wodociągowej ul. Podgrzybkowa Błonie	7 000
29.	Budowa sieci wodociągowej ul. Podgrzybkowa Błonie 250 mb	wymaga skosztorysowania
30.	Projekt sieci wodociągowej ul. Leśna Jaroszowa Wola	10 000
31.	Budowa sieci wodociągowej ul. Leśna Jaroszowa Wola 300 mb	wymaga skosztorysowania
32.	Projekt sieci wodociągowej ul. Główna Piskórka Spinka z Jaroszową Wola	15 000
33.	Budowa sieci wodociągowej ul. Główna Piskórka Spinka z Jaroszową Wola 700 mb	wymaga

		skosztorysowania
34.	Projekt modernizacji SUW Uwieliń	80 000
35.	Zakup wodomierzy elektronicznych dla Ustanowa i Łosia wraz z oprężni montażem 200 000	200 000
36.	Rozbiórka pustostanu na terenie SUW Krupia Wólka	wymaga skosztorysowania
37.	Modernizacja przyszkolnych oczyszczalni ścieków Prażmów i Uwieliń	20 000
38.	Remont i wyposażenie biura GPWK	20 000
39.	Wymiana elewacji i dachu na SUW Uwieliń i Wola Wągradzka	
40.	Wymiana hydrantów	30 000
41.	Wymiana zasów przydomowych	150 000
42.	Budowa studni głębinowych dla SUW Uwieliń i Wola Wągradzka	wymaga skosztorysowania
43.	Wymiana zasów liniowych na sieci wodociągowej	50 000
44.	Budowa sieci wodociągowej w ul. Klonowej i Głównej Jaroszowa Wola etap IB	53 457
45.	Projekt sieci wodociągowej Krupia Wólka dz.32/13	10 000
46.	Budowa sieci wodociągowej Krupia Wólka dz.32/13 470 mb	wymaga skosztorysowania
47.	Projekt sieci wodociągowej w ul. Północnej w Woli Prażmowskiej	7 000
48.	Budowa sieci wodociągowej w ul. Północnej w Woli Prażmowskiej 200 mb	wymaga skosztorysowania

b. Inwestycje w infrastrukturę oświatową i edukacyjną

PRZEDSZKOLE GMINNE

LP.	NAZWA ZADANIA / PROJEKTU INWESTYCYJNEGO	PRZEWIDYWANY CAŁKOWITY KOSZT REALIZACJI ZADANIA/PROJEKTU W ZŁ
-----	---	---

STRATEGIA ROZWOJU GMINY PRAŻMÓW NA LATA 2015-2024

1	2	3
1.	Toaleta zewnętrzna drewniana	3 200 zł
2.	Schody do dużej zjeżdżalni	1 000 zł
3.	Szafa do zabudowy- pomieszczenie socjalne	5 000 zł
4.	Konserwacja kominów-zaciek	wymaga skosztorysowania
5.	Renowacja Placu Zabaw-malowanie,naprawa istniejącego sprzętu	wymaga skosztorysowania
6.	Powiększenie powierzchni parkingowej-kostka	wymaga skosztorysowania
7.	Wewnętrzne przejście z pokoju socjalnego do sali strażaków na piętrze	wymaga skosztorysowania
8.	Scena na stałe, na placu u strażaków	wymaga skosztorysowania
9.	Lub duży pawilon ogrodowy na występy	4 000 zł
10.	Odnowienie sal i innych powierzchni w budynku przedszkola-malowanie	wymaga skosztorysowania
11.	Przemysłowy odkurzacz piorący	1 000 zł
12.	Sprzet nagłaśniający	2 000 zł
13.	2x Telewizor LCD 55+ bezprzewodowa klawiatura 2X	14 000 zł
14.	2x Mini wieża-sprzet rtv	1 600 zł
15.	Dywany do sal - 2 szt 4x4	2 000 zł
16.	Drewniany domek na Plac Zabaw	4 500 zł
17.	Drewniany mostek - równoważnia na Plac Zabaw	3 000 zł
18.	Plastikowy domek do ogrodu	1 200 zł
19.	2x stoliki z siedziskami	400 zł

SZKOŁA PODSTAWOWA W PRAŻMOWIE

LP.	NAZWA ZADANIA / PROJEKTU INWESTYCYJNEGO	PRZEWIDYWANY CAŁKOWITY KOSZT REALIZACJI ZADANIA/PROJEKTU W ZŁ
1	2	3
1.	Rozbudowa szkoły - połączenie w jednym budynku szkoły podstawowej i przedszkola	wymaga skosztorysowania
2.	Wyposażenie sal lekcyjnych w tablice interaktywne i multimedia	wymaga skosztorysowania

3.	Wyciszenie korytarzy szkolnych	wymaga skosztorysowania
4.	Odnowienie sal lekcyjnych i korytarzy	wymaga skosztorysowania
5.	Dokończenie parkingu przed szkołą	wymaga skosztorysowania
6.	Wymiana ogrodzenia wokół szkoły	wymaga skosztorysowania
7.	Budowa ogrodzenia wokół boiska	wymaga skosztorysowania
8.	Zagospodarowanie terenu zieleni wokół szkoły	wymaga skosztorysowania

SZKOŁA PODSTAWOWA W UWIELINACH

LP.	NAZWA ZADANIA / PROJEKTU INWESTYCYJNEGO	PRZEWIDYWANY CAŁKOWITY KOSZT REALIZACJI ZADANIA/PROJEKTU W ZŁ
1	2	3
1.	Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Uwielinach	wymaga skosztorysowania
2.	Wymiana pieca w kotłowni	wymaga skosztorysowania
3.	Wymiana ogrodzenia	wymaga skosztorysowania
4.	Odwodnienie piwnic i starego budynku Szkoły	wymaga skosztorysowania
5.	Modernizacja dachu łącznika przy Sali gimnastycznej	wymaga skosztorysowania

GIMNAZJUM IM. RYKÓW W PRAŻMOWIE

LP.	NAZWA ZADANIA / PROJEKTU INWESTYCYJNEGO	PRZEWIDYWANY CAŁKOWITY KOSZT REALIZACJI ZADANIA/PROJEKTU W ZŁ
1	2	3
1.	Wymiana instalacji elektrycznej	100 000,00 zł
2.	Remont elewacji szkoły	50 000,00 zł
3.	Remont podłogi Sali gimnastycznej	80 000,00 zł

c. Inwestycje z zakresu opieki społecznej i ochrony zdrowia

GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

LP.	NAZWA ZADANIA / PROJEKTU INWESTYCYJNEGO	PRZEWIDYWANY CAŁKOWITY KOSZT REALIZACJI ZADANIA/PROJEKTU W ZŁ
1	2	3
1.	Dostosowanie budynku GOPS do potrzeb klientów i osób niepełnosprawnych	wymaga skosztorysowania
2.	Utworzenie na potrzeby terapii osób uzależnionych i współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą poradni psychologicznej i prawnej wraz z wyposażeniem pomieszczeń	wymaga skosztorysowania

3.	Utworzenie i funkcjonowanie klubów dla osób niepełnosprawnych i w podeszłym wieku (np. klub seniora)	wymaga skosztorysowania
4.	Gminny program tworzenia mieszkań socjalnych	wymaga skosztorysowania
5.	Utworzenie i prowadzenie Domu Pomocy Społecznej	wymaga skosztorysowania
6.	Ośrodki wsparcia dla dzieci i młodzieży, w tym świetlice opiekuńcze i socjoterapeutyczne	wymaga skosztorysowania
7.	Budowa ogrodzenia wokół boiska	wymaga skosztorysowania
8.	Utworzenie i prowadzenie dziennego domu pobytu dla osób starszych i niepełnosprawnych	wymaga skosztorysowania

SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ W PRAŻMOWIE

LP.	NAZWA ZADANIA / PROJEKTU INWESTYCYJNEGO	PRZEWIDYWANY CAŁKOWITY KOSZT REALIZACJI ZADANIA/PROJEKTU W ZŁ
1	2	3
1.	Wykonanie kopertowego dachu krytego blachodachówką	80 000,00 zł
2.	Remont budynku, w tym: m.in. wymiana parapetów, rynajz i rynien, rozbiórka rozpadających się kominów i odtworzenie nowych, naprawa opaski wokół budynku, remont schodów wejściowych, remont i wymiana ogrodzenia, zdjęcie eternitu z dachu garażu i pokrycie blachodachówką	104 000,00 zł

